

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (пети състав)

26 ноември 2015 година*

„Държавни помощи — Цифрова телевизия — Помощ за въвеждане на цифрова наземна телевизия в отдалечени и слабо урбанизирани райони в Испания — Решение, с което помощите се обявяват отчасти за съвместими и отчасти за несъвместими с вътрешния пазар — Понятие за предприятие — Икономическа дейност — Предимство — Услуга от общ икономически интерес — Нарушение на конкуренцията — Член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС — Задължение за полагане на грижа — Разумен срок — Правна сигурност — Равно третиране — Пропорционалност — Субсидиарност — Право на информация“

По дело T-461/13

Кралство Испания, за което се явява A. Rubio González, abogado del Estado,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват Ё. Gippini Fournier, B. Stromsky и P. Němečková, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за отмяна на Решение 2014/489/ЕС на Комисията от 19 юни 2013 г. относно държавна помощ SA.28599 (С 23/10 (ex NN 36/10, ex CP 163/09), приведена в действие от Кралство Испания за въвеждане на цифрова наземна телевизия в отдалечени и слабо урбанизирани райони (извън Кастилия Ла Манча) (ОВ L 217, стр. 52),

ОБЩИЯТ СЪД (пети състав),

състоящ се от: A. Dittrich (докладчик), председател, J. Schwarcz и V. Tomljenović, съдии,

секретар: J. Palacio González, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 11 март 2015 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: испански.

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

- 1 Настоящото дело се отнася до мерките за изпълнение, приети от испанските органи в рамките на прехода от аналогово към цифрово телевизионно разпространение в Испания, що се отнася до цялата територия на Испания с изключение на автономна област Кастилия Ла Манча (Испания). Тази цифровизация, която може технически да се извърши посредством наземни или сателитни платформи, по кабел или чрез ширококолентов достъп през интернет, позволява по-ефикасно използване на радиочестотния спектър. При цифровото телевизионно разпространение телевизионният сигнал е по-устойчив срещу интерференции и може да бъде съпроводен от редица от допълнителни услуги, които дават добавена стойност на програмата. Освен това процесът на цифровизиране позволява да се получи така нареченият „цифров дивидент“, т.е. освободени честоти, тъй като технологиите на цифровата телевизия обхващат много по-широк спектър от аналоговите технологии. Поради тези предимства Европейската комисия насърчава от 2002 г. цифровизирането в Европейския съюз.
- 2 Кралство Испания приема правната уредба, необходима за насърчаване на процеса на преход от аналогово към цифрово и телевизионно разпространение, като по-конкретно обнародва Закон 10/2005 за приемане на спешни мерки за развитието на наземната цифрова телевизия, за либерализирането на кабелната телевизия и за поощряване на плурализма (Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo) от 14 юни 2005 г. (BOE № 142 от 15 юни 2005 г., стр. 20562, наричан по-нататък „Закон 10/2005“) и Кралски декрет 944/2005 за одобряване на националния технически план в полза на цифровата наземна телевизия (Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre) от 29 юли 2005 г. (BOE № 181 от 30 юли 2005 г., стр. 27006, наричан по-нататък „Кралски декрет 944/2005“). Този кралски декрет предвижда задължение за националните телевизионни оператори в рамките на съответния им териториален обхват да покрият в частния сектор 96 % от населението, а в публичния сектор — 98 % от населението.
- 3 За да организират прехода от аналогово към цифрово телевизионно разпространение, испанските власти разделят испанската територия на три отделни зони:
 - в зона I, която обхваща 96 % от испанското население и е считана за търговски рентабилна, разходите за прехода към цифровото разпространение се понасят от публичните и частните телевизионни оператори,
 - в зона II, която включва слабо урбанизирани и отдалечени райони, обхващащи 2,5 % от испанското население, телевизионните оператори не са инвестирали в цифровизацията поради липсата на интерес, вследствие на което испанските органи са предвидили публично финансиране,
 - в зона III, обхващаща 1,5 % от испанското население, топографията изключва възможността за наземно цифрово предаване, така че е предпочетено използването на сателитната платформа.
- 4 С решение от 7 септември 2007 г. испанският министерски съвет приема национален план в полза на прехода към цифрова наземна телевизия (наричана по-нататък „ЦНТ“) за прилагане на националния технически план, уреден с Кралски декрет 944/2005. С посочения план испанската територия се подразделя в рамките на 90 технически проекта за преход и се определя краен срок за преустановяване на аналоговото телевизионно разпространение за всеки един от тези

проекти. Набелязаната с този план цел е посредством услугата за ЦНТ да се постигне покритие спрямо испанското население, сходно на покритието чрез аналоговата телевизия през 2007 г., а именно повече от 98 % по отношение на това население.

- 5 Тъй като е имало опасност задълженията за осигуряване на покритие, предвидени за ЦНТ (вж. точка 2 по-горе), да доведат до по-ограничено покритие спрямо испанското население в сравнение с покритието чрез съществуващото по-рано аналогово телевизионно разпространение, е било необходимо да се гарантира телевизионното покритие в зона II. Настоящото дело се отнася само до публичното финансиране, предоставено от испанските органи в подкрепа на наземното цифровизиране в посочената зона.
- 6 На 29 февруари 2008 г. испанското Министерство на промишлеността, туризма и търговията (наричано по-нататък „МПТТ“) приема решение с цел подобряване на далекосъобщителните инфраструктури и определяне на критерии, както и разпределение на финансирането за действията, насочени към развитие на информационното общество в рамките на план, наречен „Avanza“. Одобреният по силата на това решение бюджет е отпуснат отчасти за цифровизацията на телевизията в зона II.
- 7 Между юли и ноември 2008 г. цифровизирането в зона II е проведено посредством редица допълнения към действащите рамкови споразумения от 2006 г., подписани от МПТТ и автономните области на Кралство Испания в рамките на плана „Avanza“. Вследствие на тези допълнения МПТТ превежда средства на автономните области, които се задължават да поемат останалите разходи по операцията със свои собствени бюджетни средства.
- 8 На 17 октомври 2008 г. испанският министерски съвет решава да отпусне допълнителни средства, за да разшири и допълни покритието на ЦНТ в рамките на проектите за преход, които е трябвало да бъдат приложени през първото шестмесечие на 2009 г. Средствата са предоставени след подписването на нови рамкови споразумения между МПТТ и автономните области през декември 2008 г. относно прилагането на националния план в полза на прехода към ЦНТ. На 29 май 2009 г. посоченият министерски съвет одобрява критериите за разпределяне на средствата, отпуснати за финансирането на инициативи в полза на прехода към ЦНТ.
- 9 След подписването на допълнения към рамковите споразумения от 2008 г. относно разширяване на покритието на ЦНТ и публикуването на тези рамкови споразумения и допълнения в *Boletín oficial del Estado* автономните области започват процеса на разширяване. За тази цел те организират процедури за възлагане на обществени поръчки или поверяват организирането им на частноправни предприятия. В някои случаи автономните области отправят искане до общините да поемат дейността по разширяване.
- 10 Най-общо в Испания са проведени два вида процедури за възлагане на обществени поръчки. Първият вид са процедури за възлагане на обществени поръчки за разширяване на покритието, които предполагат на изпълнителя да се възложи задачата да осигури оперативна мрежа за ЦНТ. За тази цел сред задачите, които трябва да се изпълнят, са изграждането и експлоатацията на мрежата, преноса на сигнала, разгръщането на мрежата и доставката на необходимото оборудване. Другите процедури за възлагане на обществени поръчки се отнасят до доставката на далекосъобщително оборудване.
- 11 Като цяло, между 2008 г. и 2009 г. за разширяването на покритието в зона II са инвестирани почти 163 милиона евро от централния бюджет, част от които от заеми при облекчени условия, отпуснати от МПТТ на автономните области и 60 милиона евро от бюджетите на съответните шестнадесет автономни области. От друга страна, общините са финансирали разширяването с около 3,5 милиона евро.

- 12 От 2009 г. вторият етап след разширяването на ЦНТ в зона II се състои в организирането от някои автономни области на други процедури за възлагане на обществени поръчки или в сключване на договори без възлагане на обществени поръчки за експлоатацията и поддръжката на оборудването, цифровизирано и внедрено в хода на разширяването. Общата сума на средствата, предоставени чрез обществените поръчки за експлоатацията и поддръжката през 2009—2011 г., е възлизала на не по-малко от 32,7 милиона евро.
- 13 На 18 май 2009 г. в Комисията е подадена жалба от европейски сателитен оператор, а именно SES Astra, отнасяща се до предполагаема схема за помощи в полза на прехода от аналогово към цифрово телевизионно разпространение в зона II. Според посочения оператор тази схема представлява помощ, за която не е отправено уведомление и която е довела до нарушаване на конкуренцията между платформите за наземно и сателитно телевизионно разпространение.
- 14 С писмо от 29 септември 2010 г. Комисията уведомява Кралство Испания, че е взела решение за откриване на процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 ДФЕС по отношение на въпросната помощ за цялата територия на Испания с изключение на автономната област Кастилия Ла Манча, за която е открита отделна процедура (наричано по-нататък „решението за откриване на процедурата“). С публикуването на решението за откриване на процедурата в *Официален вестник на европейския съюз* (ОВ С 337, стр. 17) на 14 декември 2010 г., Комисията приканва заинтересованите страни да представят становищата си.
- 15 След като получава становищата на испанските органи и на другите заинтересовани страни, на 19 юни 2013 г. Комисията приема Решение 2014/489/ЕС относно държавна помощ SA.28599 (С 23/10 (ex NN 36/10, ex CP 163/2009), приведена в действие от Кралство Испания за въвеждане на цифрова наземна телевизия в отдалечени и слабо урбанизирани райони (извън Кастилия Ла Манча) (ОВ L 217, стр. 52, наричано по-нататък „обжалваното решение“), в разпоредителната част на което е предвидено следното:

„Член 1

Държавната помощ, предоставена на операторите на наземната телевизионна платформа за разгръщане, поддръжка и експлоатация на мрежата за цифрова наземна телевизия в зона II, неправомерно приложена от [Кралство] Испания в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС, е несъвместима с вътрешния пазар, с изключение на помощта, която е предоставена в съответствие с критерия за технологична неутралност.

Член 2

Предоставената индивидуална помощ по схемата, посочена в член 1, не представлява помощ, ако към момента на нейното предоставяне отговаря на условията, определени в правилата, приети в съответствие с член 2 от Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета [...], които са приложими към момента на предоставяне на помощта.

Член 3

1. [Кралство] Испания възстановява от операторите на цифрова наземна телевизия несъвместимата помощ, предоставена по схемата, посочена в член 1, независимо дали те са получили помощта пряко или по косвен път.

2. Върху подлежащите на връщане суми се дължат лихви от датата, на която те са били предоставени на получателите, до датата на тяхното възстановяване.

3. Лихвите се изчисляват с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията.

4. [Кралство] Испания анулира всички неизплатени плащания на помощ по схемата, посочена в член 1, считано от датата на уведомяване за настоящото решение.

Член 4

1. Възстановяването на помощта, предоставена по схемата, посочена в член 1, трябва да бъде незабавно и ефективно.

2. [Кралство] Испания осигурява изпълнението на настоящото решение в срок четири месеца от датата, на която е уведомена за него.

3. В срок два месеца след уведомяване за настоящото решение [Кралство] Испания представя на Комисията следната информация:

а) списък на получателите на помощта по схемата, посочена в член 1, и общия размер на помощта, получена от всеки един от тях по схемата; разделена по категориите, посочени в раздел 6.2 по-горе;

б) общата сума (главница и лихви), която следва да бъде възстановена от всеки получател;

[...]

Член 5

Адресат на настоящото решение е Кралство Испания“.

16 За да мотивира обжалваното решение, на първо място, Комисията приема, че различните актове, приети на централно равнище, и сключените и изменени споразумения между МПТТ и автономните области представляват основата на схемата за помощи за разширяването на ЦНТ в зона II. На практика автономните области са прилагали насоките, дадени от испанското правителство относно разширяването на ЦНТ (съображение 91 от посоченото решение).

17 На второ място, Комисията установява, че разглежданата мярка трябва да се счита за държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС. Като се има предвид, че посочената мярка е финансирана от държавния бюджет и от бюджетите на някои автономни области и общини, ставало въпрос за намеса чрез държавни ресурси. Според Комисията разширяването на предавателните телевизионни мрежи е стопанска дейност и не попада в рамките на упражняването на властнически правомощия. Операторите на платформата на ЦНТ били преки получатели на помощта, докато оператори на мрежи, които са участвали в процедурите за възлагане на обществените поръчки за разширяване на покритието, били косвени получатели на помощта. Предимството от тази мярка за последните оператори било изборително, тъй като от тази мярка се ползвал само секторът на телевизионното разпространение, като в този сектор същата мярка се отнасяла само до предприятията, които извършват дейност на пазара на наземната платформа. Съгласно обжалваното решение испанските органи са представили, като най-добър и единствен пример, случаят с Баската автономна област (Испания), за да се позоват на липсата на държавна помощ съгласно критериите, изведени от Съда в решение от 24 юли 2003 г., Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Rec, EU:C:2003:415). Според Комисията обаче не е изпълнен първият критерий по това решение, съгласно който предприятието получател трябва да бъде действително натоварено с изпълнението на задължения за обществена услуга и тези задължения трябва да бъдат ясно определени. Освен това при липсата на гаранция за най-ниската за посочената автономна област цена, не бил изпълнен четвъртият критерий по посоченото решение. Според Комисията, предвид обстоятелството, че платформите за сателитно и наземно телевизионно разпространение са

конкурентни, мярката за разгръщане, експлоатация и поддръжка на ЦНТ в зона II нарушава конкуренцията между двете платформи. Въпросната мярка оказвала въздействие и върху търговията в рамките на Съюза (съображения 94—141 от посоченото решение).

- 18 На трето място, Комисията установява, че разглежданата мярка не може да се счита за държавна помощ, съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, независимо че тази мярка е насочена към постигане на ясно определена цел от общ интерес и че Комисията е признала наличието на пазарна неефективност. Според нея, след като посочената мярка не е съобразена с принципа на технологична неутралност, тази мярка не е пропорционална и не е подходящ инструмент за осигуряване на покритие на свободно приеманите канали за жителите на зона II (съображения 148—171 от обжалваното решение).
- 19 На четвърто място, Комисията приема, че при липсата на ясно определяне на експлоатацията на наземна платформа като обществена услуга, разглежданата мярка не може да бъде обоснована по член 106, параграф 2 ДФЕС (съображение 172 от обжалваното решение).
- 20 На пето място, Комисията отбелязва, че разглежданата мярка не е съществуваща помощ, тъй като тази мярка трябва да се счита за изменение, което засяга самата същност на първоначалната схема. Следователно испанските органи е трябвало да отправят уведомление за тази мярка (съображения 173—175 от обжалваното решение).
- 21 На шесто място, Комисията уточнява различните случаи, в които испанските органи е трябвало да възстановят разглежданата помощ от преките и косвените получатели (съображения 179—197 от обжалваното решение).

Производство и искания на страните

- 22 На 30 август 2013 г. Кралство Испания подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.
- 23 С отделен акт, подаден в секретариата на Общия съд на същия ден, Кралство Испания подава молба за допускане на обезпечение, в която по същество иска от председателя на Общия съд да спре изпълнението на обжалваното решение. С определение от 16 октомври 2013 г., Испания/Комисия (T-461/13 R, EU:T:2013:545), председателят на Общия съд е отхвърлил тази молба и е постановил, че ще се произнесе по съдебните разноски с решението по същество.
- 24 С молба, подадена в секретариата на Общия съд на 29 ноември 2013 г., Asociación española de televisiones digitales privadas, autonómicas y locales (Asodal) е поискала да встъпи в производството в подкрепа на исканията на Кралство Испания. Тази молба е отхвърлена с определение от 24 февруари 2014 г., Испания/Комисия (T-461/13, EU:T:2014:109).
- 25 След доклада на съдията докладчик Общият съд (пети състав) решава да започне устната фаза на производството.
- 26 В рамките на процесуално-организационните действия, предвидени в член 64 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., Общият съд приканва Комисията да представи документи. Комисията изпълнява това искане в определения срок.
- 27 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание от 11 март 2015 г.
- 28 Кралство Испания моли Общия съд:
 - да отмени обжалваното решение,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

29 Комисията моли Общия съд:

— да отхвърли жалбата,

— да осъди Кралство Испания да заплати съдебните разноски.

От правна страна

30 В подкрепа на жалбата си Кралство Испания излага пет основания. Първото е изведено от нарушение на член 107, параграф 1 ДФЕС, тъй като Комисията неправилно е установила наличието на държавна помощ. Второто основание, изтъкнато при условията на евентуалност, се отнася до съвместимостта на разглежданата предполагаема помощ с вътрешния пазар. То е изведено от неизпълнение на условията за получаване на разрешение, посочени в член 106, параграф 2 и член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС. С третото основание Кралство Испания изтъква нарушение на процесуалните правила. Четвъртото основание, повдигнато при условията на евентуалност, се отнася до искането за възстановяване на помощта и е изведено от нарушение на принципите на правна сигурност, на равно третиране, на пропорционалност и на субсидиарност. С петото основание Кралство Испания изтъква при условията на евентуалност нарушение на основното право на информация.

По първото основание, изведено от нарушение на член 107, параграф 1 ДФЕС

31 Кралство Испания упреква Комисията, че е нарушила член 107, параграф 1 ДФЕС, тъй като е установила наличието на държавна помощ. Според него, първо, съответните образувания изобщо не упражняват стопанска дейност, второ, разглежданата мярка не е избирателна, а представлява услуга от общ икономически интерес услуга от общ икономически интерес (наричана по-нататък „УОИИ“), и трето, тази мярка не нарушава конкуренцията.

По първата част, изведена от липсата на стопанска дейност

32 Кралство Испания твърди, че експлоатацията на мрежата на ЦНТ в зона II от автономните области, публичните предприятия и общините съответства на упражняването на властнически правомощия и не представлява стопанска дейност. Единственият им интерес бил да се отговори на нуждите на населението в селските райони, а не да се участва на пазара. Следователно те не можело да бъдат квалифицирани като предприятия за целите на член 107, параграф 1 ДФЕС.

33 В началото следва се припомни, че квалификацията като помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС изисква всички посочени в тази разпоредба условия да са изпълнени. Първо, трябва да става въпрос за намеса на държавата или посредством държавни ресурси. Второ, тази намеса трябва да е в състояние да засегне търговията между държавите членки. Трето, тя трябва да предоставя предимство на своя бенефициер, поставяйки някои предприятия или някои производства в по-благоприятно положение. Четвърто, тя трябва да нарушава или да заплашва да наруши конкуренцията (вж. решение от 17 декември 2008, Ryanair/Комисия, T-196/04, Rec, EU:T:2008:585, т. 36 и цитираната съдебна практика).

34 Настоящото основание се отнася по-специално до третото от тези условия, съгласно което за държавни помощи се считат мерките на държавна намеса, които под каквато и да било форма са в състояние пряко или непряко да поставят предприятия в по-благоприятно положение или

които трябва да се считат за икономическо предимство, което предприятието получател не би получило в нормални пазарни условия (вж. решение от 2 септември 2010, Комисия/Deutsche Post, C-399/08 P, Сб., EU:C:2010:481, т. 40 и цитираната съдебна практика).

- 35 От постоянната съдебна практика следва, че в контекста на правото на конкуренция понятието за предприятие обхваща всяко образувание, което извършва икономическа дейност, независимо от неговия правен статут и начин на финансиране. Всяка дейност, която се състои в предлагане на стоки или услуги на даден пазар, представлява икономическа дейност (вж. решение от 10 януари 2006 г., Cassa di Risparmio di Firenze и др., C-222/04, Rec, EU:C:2006:8, т. 107 и 108 и цитираната съдебна практика). Дали дейността е икономическа, или не, не зависи от това дали я извършва субект на частното или на публичното право, нито от това дали тя е рентабилна (вж. решение от 19 декември 2012 г., Mitteldeutsche Flughafen и Flughafen Leipzig-Halle/Комисия, C-288/11 P, Rec, EU:C:2012:821, т. 50 и цитираната съдебна практика).
- 36 Съгласно съдебната практика дейностите, произтичащи от упражняването на властнически правомощия, нямат икономически характер, който да обосновава прилагането на правилата на Договора за функционирането на ЕС в областта на конкуренцията (вж. в този смисъл решения от 19 януари 1994 г., SAT Fluggesellschaft, C-364/92, Rec, EU:C:1994:7, т. 30 и 31, и от 16 декември 2010 г., Нидерландия и NOS/Комисия, T-231/06 и T-237/06, Rec, EU:T:2010:525, т. 93).
- 37 Що се отнася до евентуалното отражение на упражняването на властнически правомощия върху квалифицирането на юридическо лице като предприятие по смисъла на правото на Съюза в областта на конкуренцията, следва да се отбележи, че обстоятелството, че дадено образувание разполага с властнически правомощия при упражняване на част от своите дейности, само по себе си не е пречка то да бъде квалифицирано като предприятие по смисъла на правото на Съюза в областта на конкуренцията във връзка с останалите си икономически дейности. Квалифицирането на дадена дейност като упражняване на властнически правомощия или като икономическа дейност трябва да се прави отделно за всяка дейност, упражнявана от дадено образувание (вж. в този смисъл решение от 1 юли 2008 г., МОТОНЕ, C-49/07, Rec, EU:C:2008:376, т. 25 и цитираната съдебна практика).
- 38 Ето защо следва да се разгледа въпросът дали спорната дейност попада в рамките на упражняването на властнически правомощия, както твърди Кралство Испания, или в рамките на упражняването на икономическа дейност.
- 39 Преди всичко, що се отнася до определянето на разглежданата дейност, в съответствие с член 1 от обжалваното решение следва да се приеме, че разглежданата дейност се състои в разгръщане, поддръжка и експлоатация на мрежата на ЦНТ в зона II от автономните области, публичните предприятия и общините. Доколкото Кралство Испания набляга на обстоятелството, че единственият им интерес е да отговорят на нуждите на населението в селските райони, като се има предвид, че е необходимо да се гарантира телевизионното покритие в посочената зона, следва да се припомни, че в областта на държавните помощи преследваната от държавните мерки цел не е достатъчна, за да се избегне по принцип квалифицирането им като „помощи“ по смисъла на член 107 ДФЕС. Всъщност този член не прави разграничение в зависимост от причините или целите на държавните мерки, а ги определя в зависимост от техните последици (вж. решение от 22 декември 2008 г., British Aggregates/Комисия, C-487/06 P, Rec, EU:C:2008:757, т. 84 и 85 и цитираната съдебна практика). Следователно Комисията не е допуснала грешка при определянето на разглежданата дейност.
- 40 За да се реши въпросът дали разглежданата дейност, както е определена в обжалваното решение, попада в рамките на упражняването на властнически правомощия или в тези на упражняването на икономически дейности, следва да се провери дали тази дейност поради своето естество, своите цели и правилата, съгласно които се осъществява, е свързана с

упражняването на властнически правомощия или има икономически характер, обосноваващ прилагането на правилата на правото на Съюза в областта на конкуренцията (вж. решения от 18 март 1997 г., *Diego Calì & Figli*, C-343/95, Rec, EU:C:1997:160, т. 16, 18 и 23 и цитираната съдебна практика, и от 28 февруари 2013 г., *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas*, C-1/12, Сб., EU:C:2013:127, т. 40 и цитираната съдебна практика).

- 41 В съображения 97—99 от обжалваното решение Комисията установява, че разглежданата дейност представлява стопанска дейност по подобие на други дела, свързани с управлението на инфраструктури от регионалните органи. Според нея пазар съществува, ако други предприятия са склонни или са в състояние да предоставят въпросната услуга, какъвто е случаят. Тя счита, че експлоатацията на мрежата на ЦНТ не попада в рамките на прерогативите на държавата, нито представлява типична дейност, която може да се извършва само от държавата. Разглежданите услуги не са обичайните за публичен орган и са стопански по своята същност, което се доказвало от факта, че няколко предприятия осъществяват дейност на пазара в зона I. Освен това тя приема, че един европейски сателитен оператор е изявил желание да предоставя тези услуги в зона II в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка и че разглежданата дейност се отнася само до предаването на национални и регионални частни канали.
- 42 С оглед на критериите относно понятието за предприятие, изведени в цитираната в точка 40 по-горе съдебна практика, тези съображения надлежно обосновават извода, че поради своето естество, своите цели и правилата, съгласно които се осъществява, разглежданата дейност не е свързана с упражняването на властнически правомощия, а има икономически характер. Нито един от изтъкнатите от Кралство Испания доводи не доказва, че Комисията е допуснала грешка, като е квалифицирала разглежданата дейност като икономическа.
- 43 Всъщност, първо, доколкото Кралство Испания подчертава, че разширяването на ЦНТ е извършено от публични предприятия, които са действали като присъщо на администрацията „средство за постигането на определени цели“, следва да се отбележи, че що се отнася до евентуалното прилагане на правилата на конкуренция, трябва да се разграничат хипотезата, при която държавата действа като упражнява публичната власт, и тази, при която тя упражнява икономически дейности с промишлен или търговски характер, състоящи се в предлагане на стоки или услуги на пазара. В това отношение е без значение дали държавата действа пряко чрез орган, който е част от публичната администрация, или чрез образувание, на което е предоставила специални или изключителни права (вж. решения *Diego Calì & Figli*, т. 40 по-горе, EU:C:1997:160, т. 16 и 17 и цитираната съдебна практика, и от 12 юли 2012 г., *Compass-Datenbank*, C-138/11, Сб., EU:C:2012:449, т. 35 и цитираната съдебна практика). Освен това трябва да се припомни, че обстоятелството, че дадена дейност може да се упражнява от частно предприятие, е признак, позволяващ разглежданата дейност да се квалифицира като икономическа дейност (решение от 24 октомври 2002 г., *Aéroports de Paris/Комисия*, C-82/01 P, Rec, EU:C:2002:617, т. 82).
- 44 Второ, що се отнася до доводите на Кралство Испания относно липсата на пазар относно услугата, насочена към гарантиране на правото на достъп на всяко лице до аудиовизуални телевизионни предавания, следва да се отбележи, че както установява Комисията в съображения 97 и 99 от обжалваното решение, съществува пазар на услугата за разгръщане на цифровата мрежа в Испания. От една страна, безспорно е, че европейски сателитен оператор е изявил желание да предоставя разглежданата услуга в зона II в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка, обявена през 2008 г. в Кантабрия (Испания). От друга страна, съществуването на пазар за разгръщане на цифровата мрежа в Испания произтича от факта, че в зона I тази дейност се извършва от частни предприятия.

- 45 Трето, доколкото Кралство Испания подчертава, че разглежданите предприятия не са получили никаква насрещна икономическа престаия за тази дейност, достатъчно е да се припомни, че отговорът на въпроса дали разглежданата дейност има икономически характер не зависи от обстоятелството, че частен инвеститор е готов да я упражнява при същите условия, нито от рентабилността на тази дейност (вж. в този смисъл решение *Mitteldeutsche Flughafen* и *Flughafen Leipzig-Halle*/Комисия, т. 35 по-горе, EU:C:2012:821, т. 50). Освен това безвъзмездността на престаияте не е пречка за квалифицирането на дадена дейност като икономическа (решение от 23 април 1991 г., *Höfner* и *Elser*, C-41/90, Rec, EU:C:1991:161, т. 19—23). Обстоятелството, че както твърди Кралство Испания, програмите за действие на автономните области не биха довели до никаква промяна в собствеността на центровете за цифрово телевизионно разпространение, които оставали публична собственост, изобщо не влияе върху квалификацията на разглежданата дейност.
- 46 Четвърто, Кралство Испания поддържа, че твърдението на Комисията, съдържащо се в съображение 99 и в бележка под линия 50 от обжалваното решение, че разгръщането на цифровата мрежа в зона II, извършвано от автономните области, публичните предприятия и общините, засяга само предаването на национални и регионални частни канали, е неточно. Този довод не може да бъде приет. Всъщност следва да се приеме, че Кралски указ 944/2005 предвижда задължение за националните телевизионни оператори в рамките на съответния им териториален обхват да покрият в частния сектор 96 % от населението и в публичния сектор — 98 % от населението (вж. точка 2 по-горе). Макар да е вярно, че зони I и II обхващат 98,5 % от испанското население и че при това положение предвиденото задължение за националните телевизионни оператори в рамките на съответния им териториален обхват да покрият в публичния сектор — 98 % от населението, не ги задължава да покрият цялата зона II, така или иначе за почти цялата тази зона подобно задължение за покритие би гарантирало достъпа до обществените канали, тъй като топографията на зона III изключва възможността за наземно цифрово предаване (вж. точка 3 по-горе).
- 47 Ето защо първата част от настоящото основание трябва да бъде отхвърлена.

По втората част, изведена от липсата на икономическо предимство и от наличието на УОИИ

- 48 Кралство Испания твърди, че разглежданата мярка няма избирателен характер, тъй като съгласно испанското законодателство експлоатацията на мрежите за радио- и телевизионно разпространение била УОИИ. Според него разглежданите образувания не са получили никакво икономическо предимство по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, тъй като са изпълнени критериите, изведени в решение на Съда по дело *Altmark Trans* и *Regierungspräsidium Magdeburg*, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415). Освен това Комисията изобщо не извършила оценка въз основа на приетите от нея разпоредби относно наличието на УОИИ. Според Кралство Испания ЦНТ било най-ефикасното решение за прехода от аналогова към цифрова телевизия в зона II от гледна точка на разходи за Испания, което било потвърдено от проучване, извършено през юли 2007 г. Съгласно посоченото проучване разходите за сателитното решение за преминаването от покритие от 96 % към 100 % от населението били по-високи от тези при наземното решение. Комисията не извършила задълбочен анализ на това проучване, а само разгледала случая с Баската автономна област.
- 49 В началото следва да се отбележи, че според Кралство Испания липсва избирателен характер на разглежданата мярка поради обстоятелството, че според него съответната услуга представлява УОИИ. Следва да се припомни, че въпросът дали съответната услуга представлява УОИИ е самостоятелен критерий спрямо критерия за избирателния характер на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС. Всъщност, докато въпросът дали съответната услуга

представлява УОИИ е релевантен елемент относно въпроса за съществуването на икономическо предимство, избирателният характер на мярка се отнася до изискването една държавна помощ да благоприятства някои предприятия или производства (вж. точка 33 по-горе).

- 50 Тъй като Кралство Испания изобщо не е подкрепило с доказателства твърдението, че разглежданата мярка не благоприятства някои предприятия, следва да се посочи, че в рамките на настоящата част Кралство Испания по същество твърди, че разглежданата мярка не предоставя никакво икономическо предимство на нейните получатели по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС. Според Кралство Испания Комисията неправилно е установила, че съществува икономическо предимство, като е приела, че в случая не са изпълнени четирите критерия, изведени в решение *Altmark Trans* и *Regierungspräsidium Magdeburg*, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415).
- 51 Следва да се припомни, че в решение *Altmark Trans* и *Regierungspräsidium Magdeburg*, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415), Съдът е посочил, че доколкото държавната намеса трябва да се приема като компенсация, представляваща насрещната престация за извършените доставки на услуги от предприятията бенефициери, за да изпълнят задължения за обществена услуга, по такъв начин че в действителност тези предприятия не се възползват от финансово предимство и посочената намеса следователно няма за последица да ги постави в по-благоприятно конкурентно положение спрямо предприятията, които ги конкурират, подобна намеса не попада в обхвата на член 107, параграф 1 ДФЕС. За да може обаче в конкретен случай такава компенсация да не бъде квалифицирана като държавна помощ, трябва да бъдат изпълнени кумулативно четири критерия (решение *Altmark Trans* и *Regierungspräsidium Magdeburg*, точка 17 по-горе, EU:C:2003:415, т. 87 и 88).
- 52 От съображения 114—128 от обжалваното решение е видно, че според Комисията в случая не са изпълнени първият и четвъртият критерий, изведени в решение *Altmark Trans* и *Regierungspräsidium Magdeburg*, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415).
- По първия критерий, изведен в решение *Altmark Trans* и *Regierungspräsidium Magdeburg*, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415) относно изпълнението на задължения за обществена услуга
- 53 Според този критерий предприятието получател трябва да бъде действително натоварено с изпълнението на задължения за обществена услуга и тези задължения трябва да бъдат ясно определени (решение *Altmark Trans* и *Regierungspräsidium Magdeburg*, т. 17 по-горе, EU:C:2003:415, т. 89).
- 54 Следва да се отбележи, че в съображения 119—126 от обжалваното решение Комисията е приела, че не е изпълнен първият критерий по решение *Altmark Trans* и *Regierungspräsidium Magdeburg*, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415).
- 55 Съгласно съображение 119 от обжалваното решение испанският закон не уточнява, че експлоатацията на наземна мрежа е обществена услуга. Общ закон 11/1998 за далекосъобщенията (*Ley 11/1998, General de Telecomunicaciones*) от 24 април 1998 г. (BOE № 99 от 25 април 1998, стр. 13909, наричан по-нататък „Закон 11/1998“) предвиждал, че далекосъобщителните услуги, включително експлоатацията на мрежи за радио- и телевизионно разпространение, са УОИИ, макар да нямат статут на обществени услуги, който е запазен за ограничен брой далекосъобщителни услуги, по-специално свързаните с държавната отбрана и гражданската защита, както и експлоатацията на телефонната мрежа. Общ закон 32/2003 за далекосъобщенията (*Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones*) от 3 ноември 2003 г. (BOE № 264 от 4 ноември 2003 г., стр. 38890, наричан по-нататък „Закон 32/2003“) запазвал същото

определение. Услугите за предаване на телевизионно разпространение, т.е. пренос на сигнали през далекосъобщителните мрежи, се считали за далекосъобщителни услуги и като такива са УОИИ, но не представляват обществена услуга.

- 56 Съгласно съображение 120 от обжалваното решение във всички случаи разпоредбите на испанския закон били неутрални по отношение на технологията. Посоченият закон определя далекосъобщенията като експлоатация на мрежи и предоставяне на услуги за електронни комуникации и прилежащи съоръжения. Далекосъобщенията представлявали пренос на сигнали през всяка телекомуникационна мрежа, а не специално през наземна мрежа. Освен това в този закон се посочва, че една от целите му е насърчаването, доколкото е възможно, на технологичната неутралност в правната уредба.
- 57 В съответствие със съображение 121 от обжалваното решение, въпреки че действащото законодателство, приложимо към момента на прехвърляне на средства, определя публичното телевизионно разпространение като обществена услуга, не било възможно това определение да се разшири, за да включи експлоатацията на конкретна поддържаща платформа. Нещо повече, когато съществували няколко платформи за предаване, една определена платформа не можело да се счита за „основна“ за излъчването на сигнали. Ето защо според Комисията, ако испанското законодателство бе обявило използването на определена платформа за излъчване на сигнали за обществена услуга, това би представлявало явна грешка.
- 58 Освен това в съображения 123 и 124 от обжалваното решение Комисията отхвърля доводите, че експлоатацията на наземни мрежи е определена за обществена услуга в междуправителните споразумения, сключени между баското правителство, асоциацията на баските общини и трите регионални баски правителства.
- 59 В съображение 172 от обжалваното решение Комисията установява, препращайки към съображения 119—122 от същото, че нито Кралство Испания, нито баските органи са определили ясно експлоатацията на наземната платформа като обществена услуга.
- 60 Следва да се отбележи, че що се отнася до понятието за обществена услуга по смисъла на решение *Altmark Trans* и *Regierungspräsidium Magdeburg*, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415), страните не оспорват, че това понятие съответства на понятието за УОИИ по смисъла на член 106, параграф 2 ДФЕС (вж. в този смисъл решения от 12 февруари 2008 г., *BUPA* и др./Комисия, T-289/03, Сб., EU:T:2008:29, т. 162 и от 16 юли 2014 г., *Zweckverband Tierkörperbeseitigung*/Комисия, T-309/12, EU:T:2014:676, т. 132).
- 61 Съгласно постоянната съдебна практика държавите членки имат широко право на преценка при определянето на това, което считат за УОИИ, и следователно определянето на тези услуги от държава членка може да бъде поставено под съмнение от Комисията само в случай на явна грешка (вж. решения от 15 юни 2005 г., *Olsen*/Комисия, T-17/02, Rec, EU:T:2005:218, т. 216, от 22 октомври 2008 г., *TV2/Danmark* и др./Комисия, T-309/04, T-317/04, T-329/04 и T-336/04, Сб., EU:T:2008:457, т. 101 и от 6 октомври 2009 г., *FAB*/Комисия, T-8/06, EU:T:2009:386, т. 63). Всъщност при липсата на хармонизирана правна уредба на Съюза в тази област, Комисията не е оправомощена да се произнася относно обхвата на задачите на обществената услуга, които общественият оператор е натоварен да изпълни, а именно относно размера на разходите, свързани с тази услуга, нито относно това доколко е подходящ направеният в това отношение от националните органи политически избор, нито относно икономическата ефективност на обществения оператор (вж. в този смисъл решения от 27 февруари 1997, *FFSA* и др./Комисия, T-106/95, Rec, EU:T:1997:23, т. 108 и от 1 юли 2010 г., *M6*/Комисия, T-568/08 и T-573/08, Сб., EU:T:2010:272, т. 139 и цитираната съдебна практика). От член 1, първо тире от Протокол № 26 относно услугите от общ интерес, допълващ Договорите за ЕС и за функционирането на ЕС, следва, че споделените ценности на Съюза по отношение на УОИИ по смисъла на член 14

ДФЕС включват по-конкретно основната роля и голямата дискреционна власт на националните, регионалните и местните органи за предоставяне, възлагане и организиране на УОИИ, така че да се доближават максимално до потребностите на ползвателите.

- 62 Правомощието за определяне на УОИИ обаче не е неограничено и не може да бъде упражнявано произволно само с цел да се избегне прилагането на правилата за конкуренция в отделен сектор (решение BUPA и др./Комисия, т. 60 по-горе, EU:T:2008:29, т. 168). За да може да се квалифицира като УОИИ, разглежданата услуга трябва да бъде от общ икономически интерес, който има специфичен характер в сравнение с други дейности от икономическия живот (решения от 10 декември 1991 г., *Merci convenzionali porto di Genova*, C-179/90, Rec, EU:C:1991:464, т. 27 и от 17 юли 1997 г., *GT-Link*, C-242/95, Rec, EU:C:1997:376, т. 53).
- 63 Обхватът на осъществявания от Общия съд контрол над оценките на Комисията непременно отчита обстоятелството, че определянето от държава членка на услуга като УОИИ може да се постави под въпрос от Комисията единствено в случай на явна грешка. Този контрол все пак трябва да осигурява зачитането на някои минимални критерии, свързани по-специално с наличието на акт на публичната власт, който възлага на въпросните оператори задача за УОИИ, както и с универсалния и задължителен характер на тази задача (вж. решение от 7 ноември 2012 г., *СВІ/Комисия, T-137/10, Сб.*, EU:T:2012:584, т. 100 и 101 и цитираната съдебна практика). От друга страна, по силата на член 4 от Решение 2005/842/ЕО от 28 ноември 2005 година относно прилагането на член [106, параграф 2 ДФЕС] за държавната помощ във вид на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на УОИИ (ОВ L 312, стр. 67; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 2, стр. 186), отговорността за предоставянето на УОИИ се възлага на съответното предприятие чрез един или повече официални акта, видът на които може да се определя от държавата членка, като тези актове по-специално определят същността и продължителността на задълженията за предоставяне на обществена услуга и съответното предприятие и неговата територия.
- 64 В случая Кралство Испания твърди, че Комисията неправилно е приела, че разглежданата услуга не представлява УОИИ по смисъла на правото на Съюза. Според него е налице пазарна неефективност, тъй като телевизионните оператори не са склонни да понесат допълнителни разходи за разширяване на мрежите в зона II. Обстоятелството, че разглежданото испанско законодателство не предвижда изрично, че разглежданата услуга е обществена услуга, не освобождавало Комисията от задължението да извърши оценка на разглежданата услуга въз основа на приетите от нея разпоредби относно наличието на УОИИ, още повече че това законодателство квалифицирало разглежданата услуга като услуга от общ интерес. В съдебното заседание Кралство Испания уточнява, че съответните оператори са натоварени с изпълнението на задължения за предоставянето на обществена услуга по силата на всички актове на испанските органи, и по-специално по силата на сключените между последните и посочените оператори договори за възлагане на обществена поръчка.
- 65 Тези доводи не доказват, че е неправилна констатацията на Комисията в съображения 119—122 и 172 от обжалваното решение, че разглежданата услуга, а именно разгръщането, поддръжката и експлоатацията на мрежата на ЦНТ в зона II, не е ясно определена като обществена услуга по смисъла на решение *Altmark Trans* и *Regierungspräsidium Magdeburg*, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415).
- 66 Всъщност услугата за експлоатацията на мрежите за радио- и телевизионно разпространение несъмнено е квалифицирана от испанската държава като услуга от общ интерес по силата на член 2 от Закони 11/1998 и 32/2003, представени от Комисията в рамките на постановените от Общия съд процесуално-организационни действия (вж. т. 26 по-горе), тълкуван във връзка с член 1 от тези закони.

- 67 Както е видно обаче от член 2 от Закони 11/1998 и 32/2003, тази квалификация се отнася до всички далекосъобщителни услуги, включително мрежите за радио- и телевизионно разпространение. Впрочем самият факт, че дадена услуга е определена в националното право като услуга от общ интерес, не означава, че всеки оператор, който я извършва, е натоварен с изпълнението на задължения за предоставяне на обществена услуга, които са ясно определени по смисъла на решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415). Ако случаят беше такъв, всички далекосъобщителни услуги в Испания щяха да имат характера на УОИИ по смисъла на това решение, а от посочените закони не следва такъв извод. В това отношение следва да се посочи и че член 2, параграф 1 от Закон 32/2003 изрично предвижда, че услугите от общ интерес по смисъла на този закон трябва да бъдат предоставяни при условията на свободна конкуренция. Впрочем квалифицирането на услуга като УОИИ по смисъла на решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415) изисква отговорността за управлението ѝ да е възложена на определени предприятия.
- 68 Освен това следва да се приеме, че Комисията изобщо не е допуснала грешка, като в съображения 119—125 от обжалваното решение е проверила дали е изпълнен първият критерий по решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415), що се отнася до услугата за експлоатация на наземните мрежи, а не по отношение на услугата за експлоатация на мрежите за радио- и телевизионно разпространение, както поддържа Кралство Испания. В това отношение от съображение 120 от обжалваното решение е видно, че разпоредбите на Закон 32/2003 са неутрални по отношение на технологията и че далекосъобщенията представляват пренос на сигнали през всяка телекомуникационна мрежа, а не специално през наземна мрежа, което не е оспорено от Кралство Испания. Предвид тези уточнения в испанския закон не може да се направи изводът, че в съображения 119 и 122 от обжалваното решение Комисията е счела неправилно, че в посочения закон експлоатацията на наземна мрежа не е определена като обществена услуга по смисъла на решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415).
- 69 Що се отнася до довода, че съответните оператори са натоварени с изпълнението на задължения за предоставянето на обществена услуга по силата на всички актове на испанските органи, и по-специално по силата на сключените между последните и посочените оператори договори за възлагане на обществена поръчка, този довод също не може да бъде приет.
- 70 Всъщност, доколкото Кралство Испания се позовава в това отношение на обстоятелството, че с националния план в полза на преминаването към ЦНТ, приет от испанския Министерски съвет на 7 септември 2007 г., се поставя за цел посредством услугата за ЦНТ да се постигне покритие спрямо испанското население, сходно на покритието чрез аналоговата телевизия през 2007 г., а именно повече от 98 % по отношение на това население (вж. т. 4 по-горе), следва да се отбележи, че с този план никой оператор не е натоварен с изпълнението на задължения за предоставянето на обществена услуга.
- 71 Относно договорите за възлагане на обществена поръчка, сключени между публичната администрация и съответните оператори, несъмнено е, че съгласно съдебната практика актът за възлагане на обществена услуга може да представлява и договор, стига страна по него да е публичен орган на власт и той да има задължителна сила, включително, по аргумент за по-силното основание, когато с тези актове се конкретизират наложени по закон задължения (вж. решение СВИ/Комисия, т. 63 по-горе, EU:T:2012:584, т. 109 и цитираната съдебна практика). В случая обаче Кралство Испания изобщо не е представило договор в подкрепа на твърдението си. Освен това само поради факта, че дадена услуга е предмет на договор за възлагане на обществена поръчка, тази услуга не придобива автоматично, при липсата на уточнение от страна на съответните органи, качеството на УОИИ по смисъла на решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415).

- 72 По отношение на изводите на Комисията, съдържащи се в съображения 123 и 124 от обжалваното решение, според които междуведомствените споразумения, сключени между баското правителство, асоциацията на баските общини и трите регионални баски правителства, също не определят експлоатацията на наземна мрежа като обществена услуга, тези изводи също не са оспорени от Кралство Испания.
- 73 От друга страна, се налага изводът, че в нито един момент испанските органи не са били в състояние да определят кои задължения за предоставяне на обществена услуга са възложени в тежест на операторите на мрежи на ЦНТ по силата на испанския закон или на договорите за експлоатация, нито пък са представили доказателства в това отношение.
- 74 Накрая, от съображение 121 от обжалваното решение е видно, че според Комисията определянето като обществена услуга на експлоатацията на конкретна поддържаща платформа, в случая на наземната платформа, би представлявало явна грешка от страна на испанските органи, тъй като, когато съществуват няколко платформи за предаване, една определена платформа не може да се счита за „основна“ за излъчването на сигнали (вж. т. 57 по-горе), което не е оспорено от Кралство Испания.
- 75 Следователно Комисията не е допуснала грешка, като е приела, че при липсата на ясно определяне на услугата за експлоатация на наземна мрежа като обществена услуга, не е изпълнен първият критерий по решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415).
- 76 Останалите доводи, изтъкнати от Кралство Испания, не могат да поставят под съмнение този извод.
- 77 Всъщност, първо, относно довода, че Комисията неправилно се е ограничила само до разглеждането на случая с Баската автономна област, следва да се отбележи, че в съображения 119 и 120 от обжалваното решение Комисията е взела предвид и Закони 11/1998 и 32/2003, действието на които не се свежда само до посочената автономна област. От друга страна, от съображение 114 от посоченото решение е видно, че според испанските органи автономните области следва да се позоват на липса на държавна помощ в съответствие с решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415) и че като най-добър и единствен пример тези органи са привели посочения случай. Съгласно това съображение никоя друга автономна област не е представила доводи в подкрепа на твърдението, че експлоатацията на наземната мрежа е обществена услуга. Следователно Кралство Испания не може да упрекне Комисията, че е съсредоточила анализа си върху случая с Баската автономна област. От друга страна, съгласно постоянната съдебна практика законосъобразността на решение в областта на държавните помощи трябва да се преценява с оглед на цялата информация, с която Комисията е могла да разполага към момента, в който го е приела (вж. решение от 15 април 2008 г., Nuova Agricast, C-390/06, Сб., EU:C:2008:224, т. 54 и цитираната съдебна практика).
- 78 Второ, Кралство Испания твърди, че доколкото Комисията не е извършила никаква оценка въз основа на приетите от нея разпоредби относно наличието на УОИИ, тя не се е съобразила с параграф 47 от своето Съобщение за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на УОИИ (ОВ С 8, 2012 г., стр. 4). Този довод следва да бъде отхвърлен. Вярно е всъщност, че Комисията е уточнила в посочения параграф, че предприятията, на които е възложено предоставянето на УОИИ, са предприятия, натоварени със специфична задача, и че по правило възлагането на специфична задача за обществена услуга е свързано с извършването на услуги, които един оператор не би поел или не би поел в същата степен или при същите условия, ако изхождаше от своя търговски интерес. Следва да се отбележи обаче, че в обжалваното решение Комисията не е оспорила наличието на УОИИ поради отсъствието на пазарна неефективност, а е установила, че разглежданата услуга не е ясно определена като обществена услуга по смисъла на решение Altmark Trans и

Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415). Изискването, че задачата за УОИИ трябва да бъде определена от държавата членка, за да бъде изпълнен първият критерий по това съдебно решение, също е посочено в този параграф. От друга страна, наличието на пазарна неефективност не е достатъчно, за да се установи, че е налице УОИИ.

– По четвъртия критерий, възприет в решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415), относно гаранцията за най-ниска за териториалната общност цена

- 79 Съгласно този критерий, когато изборът на предприятието, което да бъде натоварено в конкретния случай да изпълнява задължения за обществена услуга, не е направен в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка, позволяваща да се избере кандидат, който може да предоставя тези услуги на най-ниската за териториалната общност цена, равнището на необходимата компенсация трябва да бъде определено въз основа на анализ на разходите, които добре управлявано и подходящо оборудвано, с цел да може да удовлетвори необходимите изисквания за обществена услуга, средно предприятие би направило, за да изпълни тези задължения, като се имат предвид свързаните с това приходи, както и разумна печалба при изпълнението на тези задължения (решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, т. 17 по-горе, EU:C:2003:415, т. 93).
- 80 В съображение 128 от обжалваното решение Комисията отбелязва, че тъй като не е проведена процедура за възлагане на обществена поръчка, баските органи поддържат, че този критерий е изпълнен, тъй като публичното предприятие на баското правителство, което предоставя услуги за пренос и разпространение на радио и телевизия е добре управлявано и подходящо оборудвано да изпълни необходимите дейности. Като се основава на проучване, в което се сравняват разходите и което не е предоставено на Комисията, баските органи заключават, че сателитната инфраструктура би струвала по-скъпо от модернизирания на наземната мрежа на посоченото публично предприятие. Според Комисията обаче, с оглед на това да бъде изпълнен разглежданият критерий не било достатъчно сравнение със сателитната технология, за да се установи, че това публично предприятие е ефективно, като се има предвид, че и други наземни оператори биха могли да извършват тази услуга на по-ниска цена. Ето защо Комисията е стигнала до извода, че в случая с Баската автономна област не е изпълнен четвъртият критерий по решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415).
- 81 По същество Кралство Испания изтъква само че в сравнение със сателитната платформа, наземната платформа е по-ефикасното решение от гледна точка на разходи, тъй като вече съществува инфраструктурата за наземната аналогова телевизия, което било потвърдено от проучване, извършено през юли 2007 г. Следователно Кралство Испания не оспорва съображенията на Комисията, според които сравнението със сателитната технология не е достатъчно, за да се докаже, че разглежданото публично предприятие в Страната на баските е ефективно предприятие, като се има предвид, че други наземни оператори също биха могли да предоставят съответната услуга на по-ниска цена.
- 82 Следователно Кралство Испания не е доказало, че е неправилен изводът на Комисията, че не са изпълнени изискванията съгласно четвъртия критерий по решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415).
- 83 Във всички случаи, тъй като критериите, възприети в решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415), са кумулативни, достатъчно е Комисията да докаже, че не е изпълнен един от тях, за да може надлежно установи наличието на икономическо предимство.
- 84 Ето защо втората част от настоящото основание следва да бъде отхвърлена.

По третата част, изведена от липсата на нарушение на конкуренцията

- 85 Кралство Испания твърди, че Комисията е допуснала грешка при анализа си на нарушението на конкуренцията, като в съображение 130 от обжалваното решение е приела, че наземните и сателитните платформи оперират на един и същ пазар. Според Кралство Испания, от една страна, услугите за сателитна цифрова телевизия са платени услуги, докато достъпът до услуги за ЦНТ е безплатен. От друга страна, в решението си от 2 февруари 2006 г. *Comisión del mercado de la telecomunicaciones* (испанската Комисия за пазара на далекосъобщения) е стигнала до извода, че следва да се изключат от пазара на поддържащата услуга за телевизионно разпространение чрез наземни вълни поддържащите услуги за разпространение на телевизионни и радиосигнали посредством сателит. Освен това в зона II нямало конкуренция, тъй като тя не представлявала никакъв интерес за операторите на мрежата.
- 86 Следва да се отбележи, че в съображение 130 от обжалваното решение Комисията е сигнализираща до извода, че наземните и сателитните платформи оперират на един и същ пазар. В съображения 131—137 от посоченото решение тя е обосновавала този извод, като е посочила седем различни елемента. Накрая, в съображение 138 от това решение тя е приела, че тъй като платформите за сателитно и наземно телевизионно разпространение са в конкуренция помежду си, мярката за въвеждане, експлоатация и поддръжка на НЦТ в зона II води до нарушаване на конкуренцията между двете платформи. Според Комисията други платформи, по-специално телевизията чрез достъп през интернет, са поставени в неблагоприятно положение вследствие на разглежданата мярка.
- 87 Доводите на Кралство Испания не поставят под съмнение тези съображения.
- 88 Всъщност следва да се припомни, че Комисията е длъжна не да установи наличието на действително въздействие на помощите върху търговията между държавите членки и действително нарушение на конкуренцията, а само да провери дали тези помощи могат да засегнат търговията и да нарушат конкуренцията (вж. решения от 15 декември 2005 г., *Unicredito Italiano*, C-148/04, Rec, EU:C:2005:774, т. 54 и цитираната съдебна практика, от 9 юни 2011 г., *Comitato „Venezia vuole vivere“* и др./Комисия, C-71/09 P, C-73/09 P и C-76/09 P, Сб., EU:C:2011:368, т. 134 и цитираната съдебна практика и от 8 май 2013 г., *Libert* и др., C-197/11 и C-203/11, Сб., EU:C:2013:288, т. 76 и цитираната съдебна практика).
- 89 В частност, когато предоставена от държава членка помощ укрепва позицията на предприятие спрямо тази на други конкурентни предприятия в рамките на търговията в Съюза, същата трябва да се счита за повлияна от помощта (вж. решения *Unicredito Italiano*, т. 88 по-горе, EU:C:2005:774, т. 56 и цитираната съдебна практика и *Libert* и др., т. 88 по-горе, EU:C:2013:288, т. 77 и цитираната съдебна практика).
- 90 Първо, що се отнася до довода, че фактът, че наземните и сателитните платформи оперират на един и същ пазар, се потвърждава от обстоятелството, че услугите за сателитна цифрова телевизия са платени услуги, докато достъпът до услугите за ЦНТ е безплатен, следва да се приеме, че както поддържа Комисията, в технологично отношение двете платформи могат да служат за представянето на оферти за безплатна или платена телевизия. Освен това притежателите на лицензи в Испания за излъчване по ЦНТ могат да излъчват платени канали и предлагането на ЦНТ в тази държава може да обхваща както платени, така и безплатни канали. Ето защо този довод следва да бъде отхвърлен.
- 91 Второ, относно изводите на *Comisión del mercado de la telecomunicaciones*, на които се позовава Кралство Испания, те не могат да поставят под съмнение констатацията на Комисията в обжалваното решение. Всъщност Кралство Испания не е уточнило нито спрямо кои случаи посочената комисия е направила своите изводи, нито причините, поради които в тези случаи тя е стигнала до извода, че наземните и сателитните платформи не оперират на един и същ пазар.

92 Трето, по отношение на довода във връзка с липсата на конкуренция в зона II, той също трябва да бъде отхвърлен. Всъщност наличието на конкуренция в посочената зона се потвърждава по-специално от обстоятелството, че един оператор на сателитна платформа е участвал в процедура за възлагане на обществена поръчка за разширяването на покритието на цифрова телевизия в Кантабрия, както отбелязва Комисията в съображение 131 от обжалваното решение. От друга страна, в съдебната практика вече е прието, че е налице конкуренция между наземната и сателитната платформа (решения FAV/Комисия, т. 61 по-горе, EU:T:2009:386, т. 55 и от 15 юни 2010 г., Mediaset/Комисия, T-177/07, Сб., EU:T:2010:233, т. 97).

93 Ето защо третата част на настоящото основание следва да бъде отхвърлена, а оттук и основанието в неговата цялост.

По второто правно основание, изведено при условията на евентуалност от нарушение на член 106, параграф 2 и на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС

94 При условията на евентуалност Кралство Испания твърди, че Комисията е нарушила член 106, параграф 2 и член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС. В това отношение Кралство Испания поддържа, че Комисията е разместила тежестта на доказване, доколкото не е установила ясно, че не е спазен принципът на технологична неутралност. Според Кралство Испания Комисията не е обосновала метода на екстраполация, който е използвала, за да стигне до извода, че повечето обществени поръчки не са били неутрални по отношение на технологията. Комисията не е обосновала и приложения статистически метод, така че било невъзможно да се узнае на кои обществени поръчки тя се е позовавала по-специално в бележка под линия 29 от обжалваното решение. Избраната от Комисията извадка не била представителна. Според Кралство Испания техниката на екстраполиране била използвана произволно, като били надхвърлени рамките на свободата на преценка, с която разполага Комисията.

95 На първо място, относно твърдяното нарушение на член 106, параграф 2 ДФЕС следва да се отбележи, че в съображение 172 от обжалваното решение Комисията е отхвърлила обосноваването на разглеждана помощ с посочената разпоредба, като е приела, че испанските органи не са определили ясно експлоатацията на наземна платформа като обществена услуга. В това отношение Комисията се позовава на съображенията си във връзка с първия критерий по решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415) за липсата на определяне на УОИИ.

96 Тъй като вече са отхвърлени доводите на Кралство Испания за наличието на УОИИ и тази държава не е представила допълнителен довод в рамките на настоящото основание, следва да се приеме, че Комисията не е нарушила член 106, параграф 2 ДФЕС.

97 На второ място, що се отнася до твърдяното нарушение на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, следва да се отбележи, че съгласно постоянната съдебна практика дерогациите от общия принцип за несъвместимост на държавните помощи с вътрешния пазар, закрепен в член 107, параграф 1 ДФЕС, трябва да се тълкуват стриктно (вж. решения от 29 април 2004 г., Германия/Комисия, C-277/00, Rec, EU:C:2004:238, т. 20 и цитираната съдебна практика, и от 14 октомври 2010 г., Nuova Agricast и Sofra/Комисия, C-67/09 P, Сб., EU:C:2010:607, т. 74 и цитираната съдебна практика).

98 Освен това следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика при прилагането на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС Комисията разполага с широко право на преценка, чието упражняване предполага сложна оценка от икономическо и социално естество. Съдебният контрол върху упражняването на това право на преценка се свежда до проверка дали са спазени процесуалните правила и изискването за мотивиране, дали фактите са установени точно и дали не е налице грешка при прилагане на правото, явна грешка в преценката на

фактите или злоупотреба с власт (решения от 26 септември 2002 г., Испания/Комисия, C-351/98, Rec, EU:C:2002:530, т. 74 и от 29 април 2004, Италия/Комисия, C-372/97, Rec, EU:C:2004:234, т. 83).

- ⁹⁹ Следва да се припомни и че, макар Комисията да разполага със свобода на преценка в икономическата сфера, това не означава, че съдът на Съюза трябва да се въздържа от контрол на направеното от Комисията тълкуване на данни с икономически характер. Всъщност съдът на Съюза трябва не само да провери дали представените доказателства установяват действителното положение и дали същите са достоверни и съгласувани, но трябва също да провери дали тези доказателства включват всички релевантни данни, които трябва да бъдат взети предвид, за да се прецени дадено сложно положение, както и това дали те са от такъв характер, че да подкрепят изведените от тях заключения. Все пак в рамките на този контрол той не следва да заменя преценката на Комисията относно икономическото положение със собствената си преценка. Освен това следва да се посочи, че когато дадена общностна институция разполага с широко право на преценка, проверката на спазването на определени процесуални гаранции е от основополагащо значение. Съгласно съдебната практика сред тези гаранции попада задължението за компетентната институция да разгледа внимателно и безпристрастно всички значими елементи по случая и да мотивира в достатъчна степен своето решение (вж. решение от 22 ноември 2007 г., Испания/Lenzing, C-525/04 P, Сб., EU:C:2007:698, т. 56—58 и цитираната съдебна практика). Комисията е длъжна да проведе процедурата по разследване на атакуваните мерки надлежно и безпристрастно, за да може при приемане на окончателното решение, с което се установява наличието и евентуално несъвместимостта или незаконосъобразността на помощта, да разполага с възможно най-пълната и надеждна информация за тази цел (вж. решение от 3 април 2014 г., Франция/Комисия, C-559/12 P, Rec, EU:C:2014:217, т. 63 и цитираната съдебна практика).
- ¹⁰⁰ За да се установи, че Комисията е допуснала явна грешка в преценката на фактите, която да може да обоснове отмяната на обжалваното решение, представените от жалбоподателя доказателства трябва да са достатъчни, за да лишат от правдоподобност преценките на фактите, възприети в това решение (решения от 12 декември 1996 г., AIUFFASS и АКТ/Комисия, T-380/94, Rec, EU:T:1996:195, т. 59 и FAV/Комисия, т. 61 по-горе, EU:T:2009:386, т. 78).
- ¹⁰¹ В случая от съображения 148—171 от обжалваното решение е видно, че Комисията е приела, че разглежданата мярка не може да се счита за съвместима с вътрешния пазар на основание член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, тъй като според нея разглежданата мярка не е съобразена с принципа на технологична неутралност, не е пропорционална и не е подходящ инструмент за осигуряване на покритие на свободно приеманите канали за жителите на зона II. В това отношение в съображение 155 от обжалваното решение тя е установила, че повечето обществени поръчки не са били неутрални по отношение на технологията, тъй като в тях се посочват наземната технология и ЦНТ. В този контекст тя препраща към описанието на разглежданата помощ, съдържащо се в съображения 23—36 от това решение.
- ¹⁰² В съображение 34 от обжалваното решение Комисията уточнява, че при повечето обществени поръчки органите, които ги организират, посочват изрично чрез определение на самия предмет на обществената поръчка или по подразбиране в описанието на техническите спецификации или оборудването, за което се предвижда финансиране, наземната технология и ЦНТ. В малобройните случаи, когато сателитната технология е изрично посочена, става дума за сателитни чинии за приемане на сателитен сигнал на наземни кули или оборудване за достъп до цифрова телевизия в зона III. Според Комисията много малко обществени поръчки за разширяване са неутрални по отношение на технологията и не изключват технологии, различни от ЦНТ.

- 103 В това отношение в бележка под линия 29 от обжалваното решение Комисията е уточнила, че от общо 516 обществени поръчки, обявени от всички региони с изключение на автономната област Кастилия Ла Манча, Комисията е анализирала 82, от които 17 обществени поръчки за разширяване и 65 — за доставка. Само 9 от тях са счетени за неутрални по отношение на технологията, а именно три обществени поръчки за разширяване в Кастилия и Леон (Испания) и шест за доставка, пет от които в Канарските острови (Испания) и един в Кантабрия.
- 104 Като е приела въз основа на тази извадка, че разглежданата мярка не е съобразена с принципа на технологична неутралност, Комисията не е допуснала явна грешка, нито е разместила тежестта на доказване относно спазването на този принцип. Тя не е била длъжна да представи повече подробности в това отношение. Всъщност в случай на схема за помощи Комисията може просто да проучи характеристиките на разглежданата схема, за да прецени в мотивите на решението дали тази схема е подходяща за постигането на целите, предвидени в член 107, параграф 3 ДФЕС. По този начин в отнасящото се до подобна схема решение Комисията не е длъжна да прави анализ на отпуснатите въз основа на тази схема помощи във всеки отделен случай. Едва на етапа на възстановяване на помощите ще бъде необходимо да се провери индивидуалното положение на всяко засегнато предприятие (решения от 7 март 2002 г., Италия/Комисия, C-310/99, Rec, EU:C:2002:143, т. 89 и 91, Comitato „Venezia vuole vivere“ и др./Комисия, т. 88 по-горе, EU:C:2011:368, т. 63 и от 13 юни 2013 г., HGA и др./Комисия, C-630/11 P—C-633/11 P, Сб., EU:C:2013:387, т. 114).
- 105 В това отношение следва да се отхвърли доводът на Кралство Испания, че Комисията не е трябвало да се ограничи само до анализа на извадка от обществени поръчки, а е трябвало да идентифицира в обжалваното решение съответно всички обществени поръчки. Всъщност съгласно съдебната практика, когато Комисията се произнася общо и абстрактно относно схема за държавни помощи, която обявява за несъвместима с вътрешния пазар, и разпорежда получените съгласно тази схема парични суми да бъдат възстановени, държавата членка трябва да провери индивидуалното положение на всяко предприятие, засегнато от посоченото възстановяване (решение Comitato „Venezia vuole vivere“ и др./Комисия, т. 88 по-горе, EU:C:2011:368, т. 64).
- 106 Доводът на Кралство Испания, че извадката не е представителна в достатъчна степен, тъй като от анализираните от Комисията 82 обществени поръчки 65 са обществени поръчки за доставки, които не са засегнати от обжалваното решение, също не може да бъде приет. Всъщност по настоящото дело анализираните от Комисията 17 обществени поръчки относно разширяването на мрежата във всички случаи са достатъчно представителна извадка, по специално предвид обстоятелството, че административното производство се отнася до седемнадесет автономни области в Испания.
- 107 Що се отнася до довода на Кралство Испания, че Комисията не е обосновала метода на екстраполиране, който е използван, за да се стигне до извода, че повечето обществени поръчки не са били неутрални по отношение на технологията, следва да се отбележи, че противно на твърдението на Кралство Испания, Комисията не е извършила екстраполиране, като е приела, че установените в рамките на извадката нередности са възпроизведени в цяла Испания. Комисията само е проучила характеристиките на разглежданата схема за помощи, така че не е направила извода, че поради обстоятелството, че анализираните обществени поръчки не са съобразени с принципа на технологична неутралност, този принцип не е спазен съответно при всички обществени поръчки чрез екстраполиране на мрежата на ЦНТ, което е отразено по-специално в разпоредителната част на обжалваното решение. Всъщност съгласно членове 1 и 3 от това решение Кралство Испания трябва само да възстанови от операторите на ЦНТ предоставената помощ, без да спазва принципа на неутралност. Освен това по силата на член 4, параграф 3, буква а) от посоченото решение Кралство Испания е длъжно да представи на

Комисията списък на получателите на помощта по схемата, посочена в член 1 от това решение, и общия размер на помощта, получена от всеки един от тях по схемата, разделена по категориите, посочени в раздел 6.2 от същото решение.

- 108 По-нататък следва да се отбележи, че Кралство Испания, което с оглед на изпълнението на задължението си за сътрудничество спрямо Комисията следва да представи всички данни, които могат да позволят на институцията да провери дали са изпълнени условията за поисканата от него дерогация (вж. решение от 15 юни 2005 г., *Regione autonoma della Sardegna/Комисия*, T-171/02, Rec, EU:T:2005:219, т. 129 и цитираната съдебна практика), не е доказало, че освен деветте обществени поръчки, сметени от Комисията за неутрални по отношение на технологията, и други обществени поръчки също са отговаряли на този критерий. В съображения 182—197 от обжалваното решение Комисията е представила данни, позволяващи да се класират обществените поръчки като неутрални по отношение на технологията. Следователно Кралство Испания не е представило достатъчно доказателства, за да лиши от правдоподобност преценката на фактите от Комисията.
- 109 В това отношение следва да се отбележи и че противно на твърдението на Кралство Испания, Комисията не е признала в писмото си от 9 декември 2013 г., изпратено до испанските органи във фазата на възстановяването на разглежданата помощ, че погрешно е приела, че шест обществени поръчки са неутрални. Всъщност Комисията само е уточнила в посоченото писмо, че задължението за възстановяване не се отнася до обществените поръчки за доставка на оборудване, което е видно и от членове 1 и 3 от обжалваното решение, във връзка със съображения 110, 111 и 185 от това решение.
- 110 Накрая, доколкото Кралство Испания поддържа, че Комисията не е уточнила анализирани от нея 82 обществени поръчки, по същество то твърди наличието на нарушение на задължението за мотивиране. Съгласно постоянната съдебна практика обхватът на задължението за мотивиране зависи от естеството на разглеждания акт и от контекста, в който е бил приет. Мотивите трябва да излагат по ясен и недвусмислен начин съображенията на институцията, така че, от една страна, да дадат възможност на съда на Съюза да упражни контрол за законосъобразност, а от друга страна, да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, за да могат да защитят правата си и да проверят дали решението е обосновано или не. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на член 296 ЕО следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (решения от 2 април 1998 г., *Комисия/Sytraval и Brink's France*, C-367/95 P, Rec, EU:C:1998:154, т. 63 и от 3 март 2010 г., *Freistaat Sachsen и др./Комисия*, T-102/07 и T-120/07, Сб., EU:T:2010:62, т. 180). В случая, тъй като испанските органи са представили всички данни относно разглежданите обществени поръчки и Комисията е уточнила в обжалваното решение критериите, позволяващи да се класират съответните обществени поръчки като неутрални по отношение на технологията, мотивите на посоченото решение са достатъчно ясни, за да позволят на Кралство Испания да се запознае с основанията за взетата мярка, а на съда на Съюза — да упражни контрол за законосъобразност.
- 111 Следователно доводите на Кралство Испания относно твърдяното нарушение на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС трябва да бъдат отхвърлени.
- 112 Ето защо второто основание трябва да бъде отхвърлено.

По третото основание, изведено от нарушение на процесуалните правила

- 113 Кралство Испания упреква Комисията, че е нарушила процесуалните правила, тъй като, първо, не е взела предвид представените от него доказателства, второ, събирането на доказателствата в административното производство е несъгласувано, трето, налице са прекомерно забавяне и промените в хода на това производство в екипа, отговарящ за събирането на доказателствата, и четвърто, липсва обективност и безпристрастност при събирането на доказателствата през целия ход на процедурата по разследване.
- 114 Комисията оспорва тези доводи и поддържа, че това основание е недопустимо, тъй като Кралство Испания не е посочило нито една нарушена процесуална разпоредба.
- 115 В това отношение следва да се припомни, че по силата на член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., жалбата трябва да съдържа кратко изложение на изтъкнатите основания. Тази информация трябва да е достатъчно ясна и точна, за да позволи на ответника да подготви защитата си, а на Общия съд — да се произнесе по жалбата. Следва да се припомни и че жалбоподателят не е длъжен да посочи изрично конкретната правна норма, на която почива неговото оплакване, при условие че доводите му са достатъчно ясни, за да може тази правна норма да бъде установена от ответната страна и съда на Съюза без затруднения (вж. решение от 20 февруари 2013 г., Caventa/CXВП — Anson's Herrenhaus (BERG), T-224/11, EU:T:2013:81, т. 14 и 15 и цитираната съдебна практика).
- 116 В случая доводите на Кралство Испания отговарят на тези изисквания и следователно са допустими. Всъщност, от една страна, следва да се посочи, че Кралство Испания се позовава нееднократно в изложението на своите доводи на съображенията на Комисията по въпроса съвместимостта на разглежданата мярка с вътрешния пазар на основание член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС. От друга страна, оплакванията за невземането предвид на фактически обстоятелства, за липсата на съгласуваност, за прекомерната продължителност на процедурата и за липсата на обективност и на безпристрастност се отнасят по същество до изискванията, произтичащи от принципа на добра администрация. Следователно от жалбата е видно, че Кралство Испания надлежно изтъква нарушение на принципа на добра администрация, допуснато от Комисията при разглеждането от нея на съвместимостта на разглежданата мярка с вътрешния пазар на основание член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС. Що се отнася до принципа на добра администрация в областта на държавните помощи, съгласно постоянната съдебна практика спазването му изисква Комисията да разгледа задълбочено и безпристрастно съответната мярка (вж. решение от 9 септември 2009 г., Holland Malt/Комисия, T-369/06, Сб., EU:T:2009:319, т. 195 и цитираната съдебна практика).

По първото оплакване, изведено от невземането предвид на доказателства

- 117 Кралство Испания твърди, че Комисията не е взела предвид всички доказателства относно сравняването на разходите за наземната и сателитната платформа.
- 118 Първо, Кралство Испания поддържа, че без да представи надлежни мотиви в това отношение, Комисията не е взела предвид в обжалваното решение доклада от юли 2007 г. относно референтните разходи по процеса на универсално въвеждане на ЦНТ в Испания, изготвен от испанските органи, от които проличавала ех ante по-голямата ефективност на ЦНТ в сравнение със сателитната платформа.
- 119 Тези доводи трябва да бъдат отхвърлени. Всъщност от съображения 52 и 156 от обжалваното решение е видно, че Комисията е взела предвид доклада, посочен в точка 118 по-горе. Съображение 52 от посоченото решение съдържа резюме на испанските власти относно този доклад. В съображение 156 от това решение Комисията е разгледала посочения доклад. В това

отношение тя е посочила, че въпросният доклад не доказва в достатъчна степен преимуществата на наземната платформа над сателитната. Напротив, според нея във въпросния доклад се заключава, че изборът на конкретно технологично решение за разширяване на покритието следва да се анализира за всеки регион поотделно, като се отчетат топографските и демографските особености на всеки от тях. Комисията приема, че поради това същият доклад подкрепя необходимостта от провеждане на неутрална по отношение на технологията процедура за възлагане на обществена поръчка за определяне на най-подходящата платформа.

- 120 Следва да се отбележи, че от точка 6 от доклада, посочен в точка 118 по-горе, е видно, че испанските органи анализират два възможни сценария, а именно разширяването на покритието за 98—100 % от населението и разширяване на покритието за 96—100 % от населението. Нито един от двата сценария не съответства на разширяване на покритието за 96—98,5 % от населението. Освен това, съгласно изводите в посочения доклад относно двата сценария, е възможно най-подходящото крайно решение да произтича от вземането предвид на двете алтернативи, а именно на наземната и сателитната платформа, като според случая се възприеме едното или другото решение в зависимост от условията и обстоятелствата на физическото местонахождение на населението, спрямо което ще бъде разширено покритието. Би било невъзможно да се предвиди в какво отношение всяка алтернатива би допринесла за вземането на крайното решение, без да се извърши предварително подробно проучване за всяка автономна област, като се отчете орографията на земната повърхност, териториалното разпределение на населението и положението на съществуващата мрежа за телевизионно разпространение. Ето защо Комисията посочва, че в разглеждания доклад изобщо не са направени изводи в подкрепа на наземната технология в зона II. От друга страна, следва да се отбележи, че противно на твърдението на Кралство Испания Комисията не е счела, че този доклад не е изготвен от независим експерт.
- 121 Второ, следва да се отхвърлят доводите на Кралство Испания, че противно на това, което е обявила, Комисията не е поръчала свое собствено проучване относно разходите за различните решения. Всъщност Кралство Испания не е доказало, че Комисията е поела задължение да извърши свое собствено проучване, което впрочем последната оспорва. Противно на твърдението на Кралство Испания, в писмото на Комисията до испанските органи от 27 май 2011 г. изобщо не се посочва поемане на задължение от Комисията в това отношение.
- 122 Трето, Кралство Испания твърди, че Комисията се е ограничила до това да приеме резултатите от проучването от страна на оператора, посочен в точка 13, което обаче било извършено *ex post*. В отговор на искането на Комисията за информация от 14 февруари 2012 г. Баската автономна област изпратила своята собствена оценка на разходите. От тази оценка било видно, че разходите за ЦНТ били по-ниски. Освен това автономните области Андалусия (Испания), Галиция (Испания) и Баската автономна област изпратили на Комисията копие от презентация, изготвена от посочения оператор, в която са посочени разходите за сателитното решение. Според Кралство Испания, съгласно оценките, дадени от тези автономни области, офертите на този оператор предполагали по-високи разходи от тези за наземното решение. Комисията не взела предвид в обжалваното решение тези обстоятелства. Освен това, като предпочела проучването, представено от този оператор, тя показала, че е пристрастна.
- 123 В това отношение следва да се припомни, че противно на твърдението на Кралство Испания, отхвърлянето на изчисленията, представени от някои автономни области в хода на процедурата пред Комисията, не се основава на проучването от страна на оператора, посочен в точка 13 по-горе. Всъщност от съображение 157 от обжалваното решение е видно, че Комисията е отхвърлила тези изчисления, поради обстоятелството че наред с несигурността относно датата на тези изчисления, никое от тях не е достатъчно подробно и надеждно, за да обоснове избора на наземна технология за разширяване на покритието. Освен това нито едно от тези изчисления не е изготвено от независим експерт.

- 124 В съображение 158 от обжалваното решение Комисията е упоменала проучването от ноември 2008 г. от страна на оператора, посочен в точка 13 по-горе, както е видно от съображение 67 от това решение, за да подчертае съществуващите противоречия в едно проучване, представено от оператор на далекосъобщителни инфраструктури и доставчик на оборудване за мрежи, в сравнение с посоченото проучване. Тя обаче съвсем не е приела резултатите от това последно проучване. Комисията единствено е отхвърлила довода за полезността на разходите, представен от посочения оператор, тъй като тези разходи са от 2010 г. и следователно са последващи по отношение на разглежданите мерки.
- 125 Следователно Комисията е взела предвид изчисленията, представени от някои автономни области и съвсем не е отдала предпочитание на проучването от страна на оператора, посочен в точка 13 по-горе. Ето защо доводите на Кралство Испания трябва да бъдат отхвърлени.
- 126 Четвърто, Кралство Испания твърди, че Комисията неоснователно не е взела предвид един сравнителен доклад за разходите за телевизионно приемане за ползвателите при наземното и сателитното решение, изготвено от консултантско дружество на 20 септември 2012 г., съгласно който разходите за сателитната платформа са 7,7 пъти по-високи от тези за наземната платформа.
- 127 Тази доводи трябва да бъдат отхвърлени. Всъщност, от една страна, в посочения в точка 126 по-горе доклад, който е представен на Комисията по друга разглеждана от нея преписка, се сравняват разходите за приспособяването на оборудването за приемане на телевизионното излъчване във всяко домакинство за цялото испанско население, а не само за зона II, вследствие на либерализацията на цифровия дивидент. От друга страна, в него се сравняват разходите въз основа на положението през 2012 г. Кралство Испания обаче не представя доказателство, позволяващо да се приеме, че изчисленията относно посоченото положение са били релевантни и за преценката дали разглежданите мерки са били подходящи, считано от 2008 г., а съгласно съдебната практика въпросът дали дадена мярка представлява държавна помощ трябва да бъде разрешен с оглед на положението към момента на приемане на тази мярка (вж. решение от 12 май 2011 г., *Région Nord-Pas-de-Calais и Communauté d'Agglomération du Douaisis/Комисия*, T-267/08 и T-279/08, Сб., EU:T:2011:209, т. 143 и цитираната съдебна практика).
- 128 Ето защо първото оплакване трябва да бъде отхвърлено.

По второто оплакване, изведено от липсата на съгласуваност при събирането на доказателствата в административното производство

- 129 Кралство Испания твърди, че Комисията неправилно се е ограничила само до това да разгледа първоначално само мерките на МПТТ. Едва по-късно Комисията е включила в анализа си по-подробното разглеждане на приетите от автономните области мерки. Процесът на разширяване на покритието бил осъществен при условията на неутралност, което било потвърдено от Комисията в писмо от 17 април 2009 г. Според Кралство Испания в хода на този процес било възможно една или друга обществена поръчка да не е била неутрална. Комисията обаче направила предположение за липса на неутралност по отношение на целия процес с подозрението, че нито една обществена поръчка не е неутрална до доказване на противното. Разследването, довело да приемането на обжалваното решение, било прекратено преждевременно, след като посоченото решение задължило държавата членка да допълни и разгледа поотделно всяка от обществените поръчки. Доказателство в това отношение било противоречието, до което стигнала Комисията във връзка с обществена поръчка, обявена от правителството на Кантабрия. Докато Комисията счела, че много от обществените поръчки не

били неутрални по отношение на технологията, тя приела, че обявената от посочената правителство обществена поръчка е неутрална по отношение на технологията, макар случаят да не бил такъв.

- 130 Тези доводи не могат да се приемат.
- 131 Всъщност, първо, дори да се приеме, че мерките на МПТТ са били отправната точка при разглеждането от страна на Комисията, Кралство Испания изрично потвърждава, че в рамките на процедурата пред Комисията тя е разгледала и мерките, приети от автономните области.
- 132 Доколкото Кралство Испания твърди, че е налице несъгласуваност в това отношение между решението за откриване на процедурата и обжалваното решение, достатъчно е да се припомни, че съгласно член 6, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [108 ДФЕС] (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41) решението за започване на официална процедура по разследване обобщава релевантните фактически и правни въпроси, включва предварителна оценка от страна на Комисията за характера на помощта по предложената мярка и излага съмненията по отношение на съвместимостта ѝ с вътрешния пазар. Както е видно от текста на цитираната по-горе разпоредба, анализът на Комисията по необходимост има предварителен характер. Следователно Комисията не може да бъде задължена да представи завършен анализ по отношение на разглежданата помощ в съобщението си за започване на тази процедура (вж. решения от 1 юли 2009 г., ISD Polska и др./Комисия, T-273/06 и T-297/06, Сб., EU:T:2009:233, т. 126 и цитираната съдебна практика, и от 30 ноември 2009 г., Франция/Комисия, T-427/04 и T-17/05, Сб., EU:T:2009:474, т. 148 и цитираната съдебна практика). Що се отнася до решението за откриване на процедурата, от съдебната практика следва, че предназначението на посочената в член 108, параграф 2 ДФЕС фаза на разглеждане е да даде възможност на Комисията да получи пълна информация за всички данни по преписката (решение Комисия/Sytraval и Brink's France, т. 110 по-горе, EU:C:1998:154, т. 38). Следователно фактът, че в решението за откриване на процедурата не са посочени някои обстоятелства, не може да доведе до заключението, че провежданата от Комисията процедура е несъгласувана. Освен това, противно на твърдението на Кралство Испания, Комисията съвсем не е счела в решението за откриване на процедурата, че испанското правителство е задължило автономните области да цифровизират емисиите посредством наземната технология.
- 133 Второ, що се отнася до писмото на Комисията от 17 април 2009 г., Кралство Испания не посочва причина, поради която Комисията не е имала право да разгледа наличието на нарушение на член 107, параграф 1 ДФЕС, след като пред нея е подадена жалба на 18 май 2009 г.
- 134 Трето, относно довода, че Комисията е прекратила преждевременно процедурата, като е оставила на Кралство Испания разглеждането на всяка от обществените поръчки, достатъчно е да се припомни, че в случай на схема за помощи Комисията може просто да проучи характеристиките на разглежданата схема, за да прецени в мотивите на решението дали тази схема е подходяща за постигането на целите, предвидени в член 107, параграф 3 ДФЕС. По този начин в отнасящото се до подобна схема решение Комисията не е длъжна да прави анализ на отпуснатите въз основа на тази схема помощи във всеки отделен случай. Едва на етапа на възстановяване на помощите ще бъде необходимо да се провери индивидуалното положение на всяко засегнато предприятие (вж. точка 104 по-горе).
- 135 В това отношение е вярно, що се отнася до обявената в Кантабрия обществена поръчка, че при нея са изисквани някои документи във връзка с предаването и приемането на телевизионно излъчване чрез сателит. Все пак обстоятелството, че в процедурата за възлагане на тази

обществена поръчка са участвали оператори на наземна и на сателитна платформа, сред които едни европейски сателитен оператор, опровергава довода на Кралство Испания, че тази обществена поръчка не е неутрална по отношение на технологията.

136 Ето защо второто оплакване трябва да бъде отхвърлено.

По третото оплакване, изведено от прекомерната продължителност на процедурата и промените в екипа, отговарящ за събирането на доказателствата

137 Кралство Испания твърди, че продължителността на процедурата пред Комисията била прекомерна. Според него в съответствие с обичайните срокове Комисията е трябвало да приключи тази процедура преди март 2012 г. Забавянето се дължало на промените, извършени в екипа, отговарящ за събирането на доказателствата по тази преписка в Комисията.

138 Следва да се отбележи, че при липсата на уведомяване за спорната схема, какъвто е случаят, от текста на член 4, параграф 5 от Регламент № 659/1999 и от този на член 7, параграф 6 от посочения регламент следва недвусмислено, че тези разпоредби не са приложими. Освен това член 13, параграф 2 от този регламент предвижда изрично, че в случаите на възможна неправомерна помощ Комисията не е обвързана със срока, фиксиран в член 4, параграф 5, член 7, параграф 6 от същия регламент. Този извод следва и от практиката на Съда, съгласно която при липса на уведомление за спорната схема за помощи Комисията не е обвързана от правилото относно двумесечния срок за разследване, предвиден в член 4, параграф 5 от посочения регламент (вж. решение HGA и др./Комисия, т. 104 по-горе, EU:C:2013:387, т. 74 и 75 и цитираната съдебна практика).

139 Необходимо е да се припомни обаче, че Комисията е длъжна да действа в разумен срок в рамките на процедура по разследване на държавни помощи и че на тази институция не е разрешено да запазва състояние на бездействие през фазата на предварителното разглеждане. Следва да се добави, че разумният характер на срока на процедурата трябва да се преценява в зависимост от конкретните обстоятелства по делото, каквито са неговата сложност и поведението на страните (вж. решение HGA и др./Комисия, т. 104 по-горе, EU:C:2013:387, т. 81 и 82 и цитираната съдебна практика).

140 Първо, фазата на предварителното разглеждане, а именно тази, която протича между подаването на 18 май 2009 г. на жалбата, с която Комисията е уведомена за твърдяна помощ, и започването на 29 септември 2010 г. на официалната процедура по разследване, трае малко повече от шестнадесет месеца. Тази продължителност не може да се счита за прекомерна при обстоятелства, като тези в случая, които се отличават по-конкретно с участието на испанските органи на централно, регионално и общинско равнище, и с промеждутъка от време, необходимо за предоставянето на допълнителни сведения, както е видно от съображения 3 и 4 от решението за откриване на процедурата.

141 Второ, официалната процедура по разследване, а именно тази, която протича между откриването ѝ на 29 септември 2010 г. и приемането на обжалваното решение на 19 юни 2013 г., трае малко под 33 месеца. В това отношение следва да се отбележи, че от съображение 4 от посоченото решение е видно, че испанските органи са поискали от Комисията да продължи срока, който им е предоставила за представяне на становище. Освен това от съображения 4 и 5 от това решение е видно, че наред със становището на испанското правителство Комисията е получила и редица становища от автономните области и от заинтересованите предприятия. Становищата на последните са предполагали отговор от испанските органи. От съображения 6 и 7 от същото решение е видно, че са проведени няколко срещи между Комисията, испанските органи и заинтересованите предприятия, че всички заинтересовани страни са предоставили информация по собствена инициатива и че Комисията все пак е трябвало да отправи искане за

допълнителна информация до испанските органи, които са отговорили едва след продължаване на разглеждания срок. При тези обстоятелства предвид сложността на разглежданата материя, дори да се приеме, че са извършени промени в екипа, отговарящ за събирането на доказателствата по тази преписка в Комисията, продължителността на официалната процедура по разследване не е била неразумна (вж. в този смисъл решение от 16 октомври 2014 г., *Portovesme/Комисия*, T-291/11, Сб. (откъси), обжалвано, EU:T:2014:896, т. 74—76).

142 Ето защо третото оплакване трябва да бъде отхвърлено.

По четвъртото оплакване, изведено от липсата на обективност и на безпристрастност

143 Кралство Испания твърди, че Комисията не е действала обективно и безпристрастно в хода на административното производство. Първо, Комисията взела предвид становищата на посочения в точка 13 по-горе оператор, които не се отнасяли до нито едно от исканията за предоставяне на информация. Някои от тези становища били изпратени с голямо закъснение на испанските органи. Второ, докато Комисията поискала от испанските органи да представят неверителни версии на своите становища, тя уважила искането на посочения оператор неговите становища да не бъдат оповестявани на трети лица. Поради това испанските органи не са имали възможност да изпратят становищата на този оператор на трети заинтересовани лица. Трето, в съображения 158, 162—164 и 166 от обжалваното решение Комисията приела, че доводите на същия оператор са основателни, без да ги разгледа, нито да ги съпостави със становищата на испанските органи.

144 На първо място, що се отнася до довода, че Комисията е взела предвид спонтанно представените становища на посочения в точка 13 по-горе оператор и е изпратила становищата му със закъснение на испанските органи, следва да се отбележи, от една страна, че от съображение 6 от обжалваното решение е видно, че испанските органи също са изпратили по своя инициатива информация до Комисията и че последната е взела предвид тази информация. От друга страна, евентуално забавяне при изпращане на документи не би могло, само по себе си и без наличието на допълнителни данни, да обоснове довода за липсата на обективност и на безпристрастност, що се отнася до Комисията. Ето защо този довод трябва да бъде отхвърлен.

145 На второ място, доводът за приемането от Комисията на искането на посочения в точка 13 по-горе оператор неговите становища да не се оповестяват на трети лица не доказва липсата на обективност и на безпристрастност, що се отнася до Комисията. Всъщност последната е длъжна по силата на член 24 от Регламент № 659/1999 да не оповестява информацията, която е събрала при прилагането на този регламент и която е обхваната от задължението за професионална тайна (решение от 8 ноември 2011 г., *Idromacchine и др./Комисия*, T-88/09, Сб., EU:T:2011:641, т. 43). От друга страна, Кралство Испания не твърди, че не е получило всички релевантни за неговата защита документи.

146 На трето място, в рамките на довода си, че Комисията е приела, че доводите на посочения в точка 13 по-горе оператор са основателни, без да ги разгледа, нито да ги съпостави със становищата на испанските органи, Кралство Испания се позовава на съображения 158, 162—164 и 166 от обжалваното решение.

147 Първо, що се отнася до съображение 158 от обжалваното решение, следва да се посочи, че в него Комисията е преценила проучванията на разходите, представени от оператор на далекосъобщителни инфраструктури и доставчик на оборудване за мрежи. В това отношение тя е счела, че независимо дали тези проучвания могат да се считат за независими или достатъчно надеждни, фактът, че те следват оспорваните мерки, означава, че проучванията не могат да бъдат цитирани в подкрепа на довода, че испанското правителство не е провело процедура за възлагане на неутрална по отношение на технологията обществена поръчка. Тя е добавила, че

резултатите от тези проучвания са в противоречие с оценките на разходите, представени от посочения в точка 13 по-горе оператор, които показват, че сателитната технология е по-рентабилна.

- 148 Като вече бе установено (вж. т. 124 по-горе), от съображение 158 от обжалваното решение е видно, че Комисията не е приела резултатите от проучванията, представени от оператор на далекосъобщителни инфраструктури и доставчик на оборудване за мрежи, без да се произнася по тяхната независимост и надеждност, тъй като те следват по време разглежданите мерки и са в противоречие с оценките на разходите, представени от посочения в точка 13 по-горе оператор. Противно на твърдението на испанските органи Комисията не е отдала предпочитание на проучването от страна на последния в сравнение с проучванията, представени от оператора на далекосъобщителни инфраструктури и доставчик на оборудване за мрежи. Тя по-скоро се е ограничила до това да представи съдържанието на проучването от страна на посочения в точка 13 по-горе оператор, според което сателитната технология е по-рентабилна, което е в противоречие с проучванията, представени от оператора на далекосъобщителни инфраструктури и доставчик на оборудване за мрежи. Този извод се потвърждава от обстоятелството, че от съображение 154 от посоченото решение следва, че според Комисията изборът на конкретна технология може да бъде приет, ако е обоснован от констатациите на предварително проучване, които доказват, че по отношение на качество и цена би могло да бъде избрано само едно технологично решение. Следователно, противно на твърдението на Кралство Испания, Комисията не е приела, че доводите в проучването от страна на посочения оператор са основателни или че това проучване доказва, че сателитното решение е по-добро. Целта ѝ е била да провери дали при неспазването на принципа на технологична неутралност разглежданите мерки е можело да бъдат обосновани с предварително проучване в полза на едно-единствено технологично решение. Ето защо съображение 158 от това решение не позволява да се направи извод за липсата на обективност или на безпристрастност, що се отнася до Комисията.
- 149 Второ, относно съображение 164 от обжалваното решение Кралство Испания твърди, че Комисията е приела оценките, представени от посочения в точка 13 по-горе оператор във връзка с броя на регионалните канали, вместо да вземе предвид официалните данни, предоставени от автономните области. Този довод трябва да бъде отхвърлен. Всъщност в същото съображение Комисията само е отбелязала, че според този оператор посоченият от испанското правителство брой от 1 380 канала е твърде завишен. В замяна на това тя не е установила, че е точен посоченият от този оператор брой на регионалните канали, а именно 415 съгласно бележка под линия 93 от същото решение. Като е приела в това съображение, че испанските власти не са подкрепили с доказателства довода си, че сателитната технология не е пригодена за излъчване на голям брой регионални канали, Комисията само е приложила правилото относно тежестта на доказване, изложено в съображение 154 от това решение, съгласно което Кралство Испания следва да докаже, че по отношение на качество и цена би могло да бъде избрано само едно технологично решение.
- 150 Трето, що се отнася до съображение 166 от обжалваното решение Кралство Испания твърди, че Комисията е приела довода на посочения в точка 13 по-горе оператор, че сателитното решение е по-икономично от ЦНТ, като е счела, че при липсата на обществена поръчка, обявена на национално равнище, се е увеличила стойността на помощта. Освен това, като е приела в това съображение, че испанското правителство е могло да насърчи автономните области да вземат предвид в процедурите за възлагане на обществени поръчки възможните решения за икономия на разходи, Комисията е счела, че тези автономни области е трябвало да обявят обществени поръчки, специално пригодени за сателитната технология.
- 151 Тези доводи не доказват, че Комисията не е изпълнила задължението си за обективност и безпристрастност. Всъщност, противно на твърдението на Кралство Испания, от съображение 166 от обжалваното решение изобщо не следва, че Комисията е счела сателитното решение за

по-икономично от ЦНТ. В посоченото съображение Комисията е разгледала пропорционалността на въпросната мярка и се е позовала на някои специфики на сателитното решение, които е могло да бъдат взети предвид от испанските органи, за да могат да преценят кое е най-доброто решение по отношение на качество и цена. Така тя е подчертала възможното намаляване на цените, до което е можело да се стигне със сателитното решение при обявяване на обществена поръчка на национално равнище. Тя е подчертала също така възможността за испанското правителство да насърчи автономните области да обявят обществени поръчки, като вземат предвид възможните рентабилни решения за икономия на разходи, предлагани от определени платформи. Като е наблегнала на тези обстоятелства, Комисията съвсем не е отдала предпочитание на сателитното решение.

- 152 Четвърто, по отношение на съображения 162 и 163 от обжалваното решение Кралство Испания твърди, че Комисията неправилно е приела доводите на посочения в точка 13 по-горе оператор за включването на разходите, свързани с цифровия дивидент и с мобилните честоти от четвърто поколение LTE. Испанските органи не могли да предвидят съществуването на тези разходи към момента на планирането на прехода от аналогова телевизия към ЦНТ. Комисията преценила подходящия характер на мярка, приложена през 2009 г. и 2010 г., като се основала на събития, настъпили през 2011 г. и 2012 г.
- 153 В това отношение следва да се припомни, че в съображения 162 и 163 от обжалваното решение Комисията е счела, че подходящият характер на наземното решение все още е под въпрос поради свързаните с цифровия дивидент разходи и че за в бъдеще ще бъде поставен под съмнение поради разходите, свързани с мобилните честоти от четвърто поколение. Трябва да се отбележи, че тези констатации са изложени, след като в съображение 159 от посоченото решение Комисията е стигнала до извода, че разглежданата мярка не може да се счита за подходяща. Тъй като фактическите обстоятелства, въз основа на които Комисията се е позовала на възникването на тези разходи, не са оспорени от Кралство Испания, не може да се приеме, че в рамките на посочените съображения Комисията не е изпълнила задължението си за обективност и безпристрастност.
- 154 Ето защо четвъртото оплакване следва да бъде отхвърлено, а оттук и третото основание в неговата цялост.

По четвъртото основание, изведено при условията на евентуалност от нарушение на принципите на правна сигурност, на равно третиране, на пропорционалност и на субсидиарност във връзка с искането за възстановяване на помощта

- 155 Като се позовава на член 14 от Регламент № 659/1999, Кралство Испания поддържа при условията на евентуалност, че възстановяването на разглежданата помощ противоречи на общите принципи на правото на Съюза, а именно на принципите на правна сигурност, на равно третиране, на пропорционалност и на субсидиарност.

По първата част, изведена от нарушение на принципа на правна сигурност

- 156 Кралство Испания поддържа, първо, че с обжалваното решение се нарушава принципът на правна сигурност, тъй като то среща сериозни трудности при изчисляването на точните суми, които подлежат на възстановяване. Кралство Испания счита, че трябва преди всичко да определи дали всяка от организираниите от регионите 516 обществени поръчки е технологично неутрална. Освен това, като се има предвид, че всяка автономна област е приложила своята програма за действие, било трудно да се определят неподлежащите на възстановяване суми, по-специално що се отнася до обществените поръчки за доставки и помощите de minimis. Нещо повече, съществували смесени пазари за доставки и услуги, за които е необходимо да се определи основното естество и пазари, отнасящи се изключително до поддръжката, които

могат да се приравнят на категорията на пазара на доставки. Необходимо било и наличието на специфични данни за внесените в автономните области суми. Посоченото решение не определяло нито съответните получатели, нито подлежащата на възстановяване сума. Второ, Кралство Испания твърди, че това решение нарушава принципа на правна сигурност, тъй като решението за откриване на процедурата е част от него. Трето, според него принципът на правна сигурност е нарушен поради обстоятелството, че Комисията му е прехвърлила тежестта на докаже частта от помощта, която не трябва да се възстановява, тъй като в качеството ѝ на помощ *de minimis* тя е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 2 от Регламент (ЕО) № 994/1998 на Съвета от 7 май 1998 г. по прилагането на членове 107 и 108 ДФЕС към някои категории хоризонтална държавна помощ (ОВ L 142, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 31).

157 В това отношение следва да се припомни, че принципът на правна сигурност, който е част от общите принципи на правото на Съюза, изисква действието на правните норми да е ясно, точно и предвидимо, за да могат заинтересованите лица да се ориентират в правни положения и отношения, свързани с правния ред на Съюза (вж. решение от 8 декември 2011 г., *France Télécom/Комисия*, C-81/10 P, Сб., EU:C:2011:811, т. 100 и цитираната съдебна практика).

158 Следва да се отбележи, че когато органи на държава членка са предоставили помощ в нарушение на предвидените в член 108 ДФЕС процесуални правила, тази държава членка не може да се позовава на принципа на правна сигурност, за да се освободи от задължението да вземе необходимите мерки за изпълнението на решение на Комисията, с което ѝ се разпорежда да възстанови помощта (решение от 14 септември 1994 г., *Испания/Комисия*, C-278/92—C-280/92, Rec, EU:C:1994:325, т. 76).

159 В случая Кралство Испания не е посочило довод, позволяващ да се дерогира това правило.

160 Първо, що се отнася до твърдението, че разпределянето на сумата на подлежащите на възстановяване помощи не е указано подробно, необходимо е да се отбележи, че при разглеждане на изпълнението на решенията относно схеми за помощи органите на съответната държава членка трябва на етапа на възстановяване на помощите да проверят индивидуалното положение на всяко засегнато предприятие, тъй като са в най-добра позиция да определят точно размера на подлежащите на възстановяване суми. Следователно Комисията може да остави на компетентните национални органи грижата за изчисляване на точния им размер (вж. решение от 13 май 2014 г., *Комисия/Испания*, C-184/11, Сб., EU:C:2014:316, т. 22 и цитираната съдебна практика). Нито една разпоредба от правото на Съюза не изисква от Комисията, когато разпорежда възстановяването на помощ обявена за несъвместима с вътрешния пазар, да определя точния размер на подлежащата на възстановяване помощ. Всъщност е достатъчно решението на Комисията да съдържа указания, позволяващи на адресата сам да определи този размер без прекомерни затруднения (вж. решение от 12 май 2005 г., *Комисия/Гърция*, C-415/03, Rec, EU:C:2005:287, т. 39 и цитираната съдебна практика). Тъй като в случая обществените поръчки са класифицирани в съображения 183—188 от обжалваното решение и Комисията е установила различните категории получатели на помощ в съображения 189—197 от това решение, нито едно от представените от Кралство Испания доказателства не позволява да се приеме, че тази държава членка може да срещне прекомерни затруднения при определяне на подлежащата на възстановяване сума.

161 Второ, относно довода, че обжалваното решение не определя съответните получатели, следва да се отбележи, че тълкувано във връзка със съображения 100—112 от това решение, съображение 182 от същото предоставя достатъчно указания, които могат да позволят на Кралство Испания да определи получателите на разглежданата помощ. Всъщност съгласно последното съображение операторите на платформи са преки получатели, когато те директно получават средства за модернизирани и разширяване на своите мрежи и/или за експлоатация и поддръжка. Освен това в случаите, когато помощта е била изплатена на публични предприятия,

които впоследствие провеждат процедури за възлагане на обществени поръчки за разширяване на покритието, избраният оператор на платформа се счита за косвен получател. Тъй като Кралство Испания не е представило доказателства, позволяващи да се приеме, че с оглед на тези указания, съдържащи се в обжалваното решение, то среща прекомерни затруднения при определянето на получателите на разглежданата помощ, доводите му трябва да бъдат отхвърлени.

- 162 От друга страна, следва да се припомни, че ако испанските органи са имали сериозни съмнения в това отношение, те биха могли както всяка държава членка, която при изпълнението на разпореждане за възстановяване срещне непредвидени трудности, да отнесат тези въпроси до Комисията за решаването им в съответствие с принципа на лоялно сътрудничество и при пълно спазване на разпоредбите на Договорите относно помощите (решения от 13 юни 2002 г., Нидерландия/Комисия, С-382/99, Rec, EU:C:2002:363, т. 92 и Комисия/Испания, т. 160 по-горе, EU:C:2014:316, т. 66). Когато с решение на Комисията е разпредено възстановяване на помощ, евентуалните процесуални или други трудности по изпълнението му не могат да окажат влияние върху неговата законосъобразност (вж. решение от 1 юли 2009 г., KG Holding и др./Комисия, T-81/07—T-83/07, Сб., EU:T:2009:237, т. 200 и цитираната съдебна практика).
- 163 Трето, по отношение на довода, че положението в Испания е сложно поради наличието на различни програми, инициирани от автономните области, следва да се припомни, че когато разглежда схема за помощи, като е в случая, Комисията поначало не е в състояние, нито е задължена, да установи точния размер на помощта, от която се е ползвал всеки отделен получател. При това положение особените обстоятелства за всеки един от получателите по схема за помощ могат да се преценяват едва на етапа на възстановяване на помощта (вж. решение от 31 май 2006 г., Kuwait Petroleum (Nederland)/Комисия, T-354/99, Rec, EU:T:2006:137, т. 67 и цитираната съдебна практика).
- 164 Четвърто, що се отнася до довода, че Комисията е възложила на Кралство Испания тежестта да докаже частта от помощта, която не трябва да бъде възстановена, тъй като е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 2 от Регламент № 994/1998, следва да се отбележи, че обстоятелствата, при които дадена мярка може да се счита за помощ *de minimis*, са установени в Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 година за прилагане на членове 107 ДФЕС и 108 ДФЕС към минималната помощ (ОВ L 379, стр. 5; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 5, стр. 96). Във фазата на възстановяване на помощта държавата членка следва да представи цялата необходима информация, позволяваща да се определи в кои случаи не се извършва възстановяване, тъй като са изпълнени условията по отношение на помощ *de minimis*.
- 165 Пето, доколкото Кралство Испания твърди най-общо, без да дава други уточнения в това отношение, че включването от Комисията на решението за откриване на процедурата в обжалваното решение нарушава принципа на правна сигурност по отношение на възстановяването на разглежданата помощ, доводите му също трябва да бъдат отхвърлени. Действително е вярно, че в съображение 41 от обжалваното решение Комисията е посочила, че решението за откриване на процедурата следва да се счита за неразделна част от обжалваното решение. Макар да е вярно обаче, че цялостното включване в обжалваното решение на съображенията на решението за откриване на процедурата, което има предварителен характер, трудно може да се съгласува с окончателния характер на съдържащата се в обжалваното решение оценка на Комисията, така или иначе в решението за откриване на процедурата изобщо не се съдържат съображения относно възстановяването на разглежданата помощ.
- 166 Ето защо първата част на първото правно основание трябва да бъде отхвърлена.

По втората част, изведена от нарушение на принципа на равно третиране

- 167 Кралство Испания твърди, че ако по силата на член 3, параграф 4 от обжалваното решение текущите плащания са анулирани, няма да бъде възможно да се изисква от операторите на мрежи да продължат експлоатацията и поддръжката на мрежата в зона II, което би довело до прекъсването на телевизионния сигнал в посочената зона. Това прекъсване щяло да засегне в частност групите в неравностойно положение, като например възрастните хора и лицата с ниски доходи, което би засегнало принципа на равно третиране. За тези лица бил невъзможен достъпът до телевизионни канали чрез други мрежи, поради стойността на необходимите инвестиции.
- 168 От постоянната съдебна практика следва, че принципът на равно третиране изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (вж. решение от 14 септември 2010 г., Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия и др., C-550/07 P, Сб., ЕУ:С:2010:512, т. 55 и цитираната съдебна практика).
- 169 В случая Комисията не е нарушила този принцип. Всъщност, като е приела, че неправомерно приложената помощ, предоставена на операторите на наземната телевизионна платформа за разгръщане, поддръжка и експлоатация на мрежата на ЦНТ в зона II, е несъвместима с вътрешния пазар, с изключение на помощта, която е предоставена в съответствие с критерия за технологична неутралност, и като е поискала по силата на обжалваното решение възстановяването на тази помощ, Комисията не е третирила по различен начин сходни положения, нито е третирила еднакво различни положения.
- 170 В това отношение следва да се припомни и че съгласно постоянната съдебна практика принципът на равно третиране трябва да се съчетава със спазването на принципа на законност, съгласно който никой не може да се позовава в своя полза на незаконосъобразност, допусната в полза на друго (вж. решение от 10 ноември 2011 г., The Rank Group, C-259/10 и C-260/10, Сб., ЕУ:С:2011:719, т. 62 и цитираната съдебна практика).
- 171 Освен това следва да се отбележи, както поддържа Комисията, че нито едно от представените от Кралство Испания доказателства не позволява да се установи, че доколкото разпорежда възстановяването на разглежданата държавна помощ и анулирането на текущите плащания, обжалваното решение води до действително прекъсване на услугата за ЦНТ в цялата зона II и би лишило съответните жители от упражняването на основното им право на телевизионна информация. Кралство Испания не е предоставило достатъчно уточнения относно броя, идентичността, статута и финансовата мощ на различните оператори на наземни телевизионни платформи, за които се отнасят разглежданите мерки за възстановяване и анулиране, и не е счело за необходимо да опише, като пример и за онагледяване, положението на някой от операторите, нито сумата, която трябва да се възстанови или е необходима за запазването на услугите по управление и поддръжка на съответните центрове за телевизионно разпространение. При тези обстоятелства твърденията на Кралство Испания относно настъпването на прекъсване на телевизионната услуга в зона II в случай на възстановяване на разглежданата помощ, следва да се квалифицират като неподкрепени с доказателства.
- 172 От друга страна, следва да се припомни, че обжалваното решение не засяга задължението да се осигури покритие на почти цялата зона II, що се отнася до обществените канали (вж. точка 46 по-горе), и Кралство Испания следва да организира разширяването на мрежата на цифровата телевизия в съответствие с правото на Съюза относно държавните помощи.
- 173 Ето защо втората част на основанието трябва да бъде отхвърлена.

По третата част, изведена от нарушение на принципа на пропорционалност

- 174 Кралство Испания твърди, че обжалваното решение нарушава принципа на пропорционалност, както поради факта, че води до прекъсване на телевизионния сигнал в зона II, така и поради липсата на интерес от оператори на други технологии да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки. Според него тази липса на интерес, що се отнася до обществените поръчки, за които Комисията е приела, че не са технологично неутрални, се дължи на слабото предимство, произтичащо от териториалното ограничение. Това ограничение произтича от разпределението на правомощията между различните равнища на испанската администрация. Липсата на интерес се проявила и при технологично неутралните обществени поръчки на Канарските острови, в рамките на които не била подадена нито една оферта от сателитен оператор. Следователно, като възстановят помощта, получателите нямало да загубят предимството, от което биха се ползвали на пазара по отношение на техните конкуренти, като се има предвид, че било почти сигурно, че те ще получат това предимство в качеството на изпълнители в рамките на неутрални обществени поръчки. Поради това невъзстановяването на разглежданата помощ не би нанесло никаква вреда на оператори, различни от операторите на ЦНТ.
- 175 Следва да се припомни, че принципът на пропорционалност изисква актовете на общностните институции да не надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигането на следваната цел, като се има предвид, че когато съществува избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до мярката, която създава най-малко ограничения (вж. решения от 17 май 1984 г., *Denkavit Nederland*, 15/83, Rec, EU:C:1984:183, т. 25 и цитираната съдебна практика, и от 9 септември 2009 г., *Diputación Foral de Álava* и др., T-230/01—T-232/01 и T-267/01—T-269/01, EU:T:2009:316, т. 376 и цитираната съдебна практика).
- 176 Съгласно съдебната практика премахването на неправомерна помощ посредством възстановяване е логична последица от установяването на нейната незаконосъобразност, така че връщането на тази помощ с оглед възстановяването на съществуващото преди това положение не може по принцип да се счита за непропорционална мярка по отношение на целите на разпоредбите на Договора в областта на държавните помощи (вж. решение от 28 юли 2011 г., *Diputación Foral de Vizcaya/Комисия*, C-471/09 P—C-473/09 P, EU:C:2011:521, т. 100 и цитираната съдебна практика).
- 177 В случая Кралство Испания не е посочило нито един довод, позволяващ да се дерогира това правило.
- 178 Всъщност, първо, доколкото Кралство Испания твърди, че обжалваното решение води до прекъсването на телевизионния сигнал в зона II, достатъчно е да се посочи, че този довод вече бе отхвърлен (вж. точки 171 и 172 по-горе). В рамките на настоящата част на основанието трябва да се добави, че посоченото решение не задължава Кралство Испания да възстанови всички предоставени средства, нито да анулира всички плащания в това отношение, а тази държава членка следва само да възстанови разглежданата помощ и да анулира всички разглеждани плащания, доколкото не е спазен принципът на технологична неутралност и разглежданата мярка не може да се счита за помощ *de minimis*.
- 179 Второ, що се отнася до довода, че поради липсата на интерес на операторите на платформи, различни от ЦНТ, да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки, получателите не губели тяхното предимство, достатъчно е да се отбележи, че дори според самото Кралство Испания тази последица не е сигурна и представлява само хипотеза.
- 180 Ето защо третата част на основанието трябва да бъде отхвърлена.

По четвъртата част, изведена от нарушение на принципа на субсидиарност

- 181 Кралство Испания твърди, че Комисията е нарушила принципа на субсидиарност, като в обжалваното решение се е опитала да наложи конкретен аудио-визуален модел. Този въпрос обаче бил от компетентността на държавите членки.
- 182 Този довод не може да бъде приет. Всъщност, тъй като преценката на съвместимостта на помощ с вътрешния пазар е от изключителната компетентност на Комисията под контрола на съда на Съюза, последната не може да е нарушила принципа на субсидиарност (вж. в този смисъл решение *Mitteldeutsche Flughafen и Flughafen Leipzig-Halle/Комисия*, т. 35 по-горе, EU:C:2012:821, т. 79 и цитираната съдебна практика). По силата на член 5, параграф 3 ДЕС този принцип се прилага само в областите, които не са от изключителната компетентност на Съюза.
- 183 Ето защо четвъртата част на настоящото основание следва да бъде отхвърлена, а оттук и основанието в неговата цялост.

По петото основание, изведено при условията на евентуалност от нарушение на основното право на информация във връзка с искането за възстановяване на помощта

- 184 При условията на евентуалност Кралство Испания поддържа, че анулирането на всички текущи плащания по разглежданата схема за помощи би лишило 1,2 милиона жители от всякаква възможност за достъп до телевизионен канал и би им попречило да упражняват своето право на информация, предвидено в член 11 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Засягането на това право не било нито обосновано, нито пропорционално.
- 185 В това отношение е достатъчно да се отбележи, че доводът на Кралство Испания, че обжалваното решение води до прекъсване на телевизионния сигнал в зона II, вече бе отхвърлен при разглеждането на втората част на четвъртото основание (вж. точки 171 и 172 по-горе). Следователно, като е разпоредила анулирането на всички плащания по силата на член 3, параграф 4 от посоченото решение, Комисията не е нарушила правото на информация, предвидено в член 11 от Хартата на основните права.
- 186 Ето защо петото основание следва да бъде отхвърлено, а оттук и жалбата в нейната цялост.

По съдебните разноски

- 187 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като Кралство Испания е загубило делото, то следва да бъде осъдено да заплати съдебните разноски по главното и по обезпечителното производство, в съответствие с искането на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (пети състав)

реши:

- 1) **Отхвърля жалбата.**
- 2) **Кралство Испания понася съдебните разноски по главното и по обезпечителното производство.**

Dittrich

Szwarcz

Tomljenović

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 26 ноември 2015 година.

Подписи

Съдържание

Обстоятелства, предхождащи спора	2
Производство и искания на страните	6
От правна страна	7
По първото основание, изведено от нарушение на член 107, параграф 1 ДФЕС.....	7
По първата част, изведена от липсата на стопанска дейност	7
По втората част, изведена от липсата на икономическо предимство и от наличието на УОИИ.....	10
– По първия критерий, изведен в решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415) относно изпълнението на задължения за обществена услуга	11
– По четвъртия критерий, възприет в решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, точка 17 по-горе (EU:C:2003:415), относно гаранцията за най-ниска за териториалната общност цена	15
По третата част, изведена от липсата на нарушение на конкуренцията	17
По второто правно основание, изведено при условията на евентуалност от нарушение на член 106, параграф 2 и на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС	18
По третото основание, изведено от нарушение на процесуалните правила	22
По първото оплакване, изведено от невземането предвид на доказателства	22
По второто оплакване, изведено от липсата на съгласуваност при събирането на доказателствата в административното производство	24
По третото оплакване, изведено от прекомерната продължителност на процедурата и промените в екипа, отговарящ за събирането на доказателствата.....	26
По четвъртото оплакване, изведено от липсата на обективност и на безпристрастност	27
По четвъртото основание, изведено при условията на евентуалност от нарушение на принципите на правна сигурност, на равно третиране, на пропорционалност и на субсидиарност във връзка с искането за възстановяване на помощта	29
По първата част, изведена от нарушение на принципа на правна сигурност	29
По втората част, изведена от нарушение на принципа на равно третиране	32
По третата част, изведена от нарушение на принципа на пропорционалност	33
По четвъртата част, изведена от нарушение на принципа на субсидиарност	34
По петото основание, изведено при условията на евентуалност от нарушение на основното право на информация във връзка с искането за възстановяване на помощта	34

По съдебните разноски 34